

ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี

นางสาวจิราพร กุลแก้ว

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2563

**The Effects of Using Folk Tales on Thai Language Comprehension Reading
Ability of Prathom Suksa VI Students of Dan Thapsako School
Cluster in Ratchaburi Province**

Miss Jiraporn Kunkaew

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี

ชื่อและนามสกุล นางสาวจิราพร กุลแก้ว
แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะทะกร

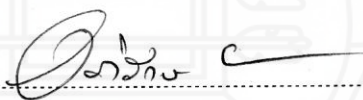
การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2564

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

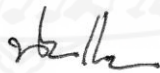
ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณี ยะทะกร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ ณะมาน)

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คั่นคว้ออิสระ ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ
วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวจิราพร กุลแก้ว รหัสศึกษา 2612100160

ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณิ ยะหะกร ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน มีนักเรียน 17 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง และ (2) แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยปรากฏว่า ความสามารถในการจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าความสามารถดังกล่าวก่อนเรียนอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05

คำสำคัญ นิทานพื้นบ้าน การอ่านจับใจความ ภาษาไทย ประถมศึกษา

Independent study title: The Effects of Using Folk Tales on Thai Language Comprehension Reading Ability of Prathom Suksa VI Students of Dan Thapsako School Cluster in Ratchaburi Province

Author: Miss Jiraporn Kunkaew; **ID:** 2602100160;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Suwannee Yahakorn, Associate Professor;

Academic year: 2020

Abstract

The objective of this research was to compare Thai language comprehension reading abilities of Prathom Suksa VI students before and after learning with the use of folk tales.

The research sample consisted of 17 Prathom Suksa VI students in an intact classroom of Ban Huay Thachang School in Ratchaburi province in the second semester of the academic year 2020, obtained by cluster sampling. The research instruments were (1) five learning management plans for the instruction with the use of folk tales; and (2) a Thai language comprehension reading ability test. Statistics employed for data analysis were the mean, standard deviation, and t-test.

Research findings showed that the post-learning Thai language comprehension reading ability of Prathom Suksa VI students was significantly higher than their pre-learning counterpart ability at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Folk tales, Comprehension reading, Thai language, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถเป็นอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร. สุวรรณิ ยะหะกร อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำในการทำศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เป็นกรรมการสอบ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณนายสาธิต เสวตบงกช ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง ตำบลด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี นางสาวเสาวลักษณ์ กัณหา ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเขาย้อยวิทยา นางสาวรุ่งทิวา สิงห์เทียน ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเขาย้อยวิทยา นางสาวเนาวรัตน์ เจตคุ ครูชำนาญการพิเศษกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเขาย้อยวิทยาที่ได้สละเวลาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้ งานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์สมดังความตั้งใจ

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมทั้งผู้เขียนตำรา เอกสาร บทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาใช้อ้างอิงในครั้งนี้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณคณาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมาธิราช เพื่อนักศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

ความสำเร็จและคุณค่าอันพึงมีจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ บิดามารดา ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จ และมีความก้าวหน้าจนถึงปัจจุบัน อันเป็นเครื่องชี้นำทางส่องสว่างสู่ความสำเร็จในชีวิตตลอดไป

จิราพร กุลแก้ว

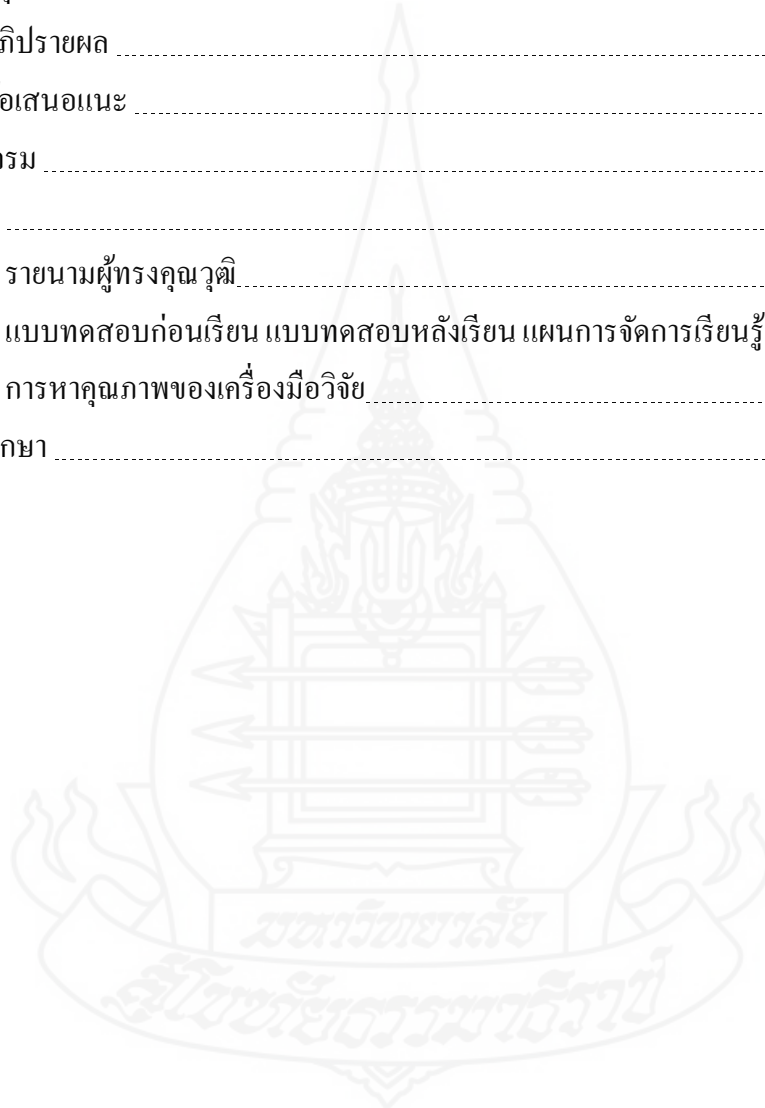
กุมภาพันธ์ 2564

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
สมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
หลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร	
สถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี	6
แนวคิดเรื่องการอ่านจับใจความ	7
นิทานพื้นบ้าน	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	31
สรุปการวิจัย	31
อภิปรายผล	32
ข้อเสนอแนะ	33
บรรณานุกรม	34
ภาคผนวก	38
ก ราชานามผู้ทรงคุณวุฒิ	39
ข แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้	44
ค การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย	78
ประวัติผู้ศึกษา	97

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดชั้นปีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน	7
ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	30

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่าน เป็นทักษะที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์ เพราะการอ่าน ช่วยให้ผู้มนุษย์แสวงหาความรู้ ความเพลิดเพลินและติดต่อสื่อสารกัน การอ่านจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ และเป็นทักษะที่สำคัญในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการหนึ่งในการรับสาร

เนื่องจากโลกปัจจุบันเป็นโลกแห่งการอ่าน และการอ่านยังแทรกอยู่ในกิจกรรมทุกประเภท โดยเฉพาะการอ่านจับใจความ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น.137) กล่าวถึง ความสำคัญของการอ่านจับใจความไว้ว่า ในยุคข้อมูลข่าวสาร การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทความสำคัญมากขึ้น สำหรับนักเรียนที่กำลังศึกษาต่อระดับสูง นักเรียนต้องใช้การอ่านเป็นเครื่องมือหาความรู้ แต่การที่จะให้เกิดผลดีก็จะต้องได้รับการฝึกฝนให้มีความสามารถค้นหาคำสำคัญและประโยคสำคัญจากสารที่อ่านอีกทั้งยังต้องสามารถบอกใจความสำคัญและแนวคิดได้ถูกต้อง

จากความสำคัญดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านมีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องดังนี้ การอ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตตรงตามสาระการเรียนรู้ การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ เช่น เล่านิทานพื้นบ้าน ท่องกลอนตนเองและนิทานพื้นบ้านท้องถิ่นอื่น

ปัญหาการอ่านจับใจความของโรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 ความสามารถในการอ่านจับใจความ สาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 60.65 จากข้อมูลดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า การอ่านของนักเรียนยังมีจุดบกพร่องที่จะต้องแก้ไข ผลการเรียนรู้ทักษะภาษาไทยยังไม่เป็นที่น่าพอใจ ปัญหาด้านการอ่านจำเป็นต้องแก้ไข การสอนอ่านจับใจความให้ผู้เรียน ได้มีทักษะการอ่านใจความจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสอนอ่านมีความหมาย และสนองตอบต่อจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทำให้นักเรียนได้ฝึกซ้ำ

ข้าทวน ซึ่งนักเรียนจะเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง สามารถนำมาทบทวนและทำความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเอง เป็นการฝึกทักษะทางภาษาให้ดียิ่งขึ้น และจดจำเนื้อหาได้คงทน

ส่วนวิธีการเรียนรู้ คือการนำเอานิทานพื้นบ้าน ซึ่งเป็นสิ่งที่ชุมชนยังคงมีอยู่ในแต่ละภูมิภาคของประเทศไทย โดยนิทานพื้นบ้านแต่ละภาคได้สะท้อนถึงวิถีชีวิต ประเพณี ความเป็นอยู่ของท้องถิ่นจากเรื่องใกล้ตัว เมื่อนำมาพัฒนาเป็นสื่อการเรียนการสอนจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน สนใจ และเข้าใจในเนื้อหา แยกแยะข้อเท็จจริง และเข้าใจถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน ส่งผลให้ผู้เรียนรักการอ่านและมีผลการเรียนได้ดี

การพัฒนาผู้เรียนด้านการอ่านโดยใช้นิทานพื้นบ้าน เป็นวิถีชีวิต เป็นประเพณีท้องถิ่นที่ครูและนักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่ใกล้ตัว เกิดความซาบซึ้ง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมเพราะเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียนที่ครูสามารถใช้เป็นสื่อการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเกิดการรักการอ่านจากเรื่องที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตนเองและเป็นการใช้สื่อการเรียนการสอน ที่ประหยัด เพราะสื่อนิทานพื้นบ้าน เป็นเรื่องราวของวิถีชีวิตของคนในชุมชนของตนเอง เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้แล้วทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถฝึกให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดวิพากษ์วิจารณ์จากการเข้าใจของเนื้อหาที่อ่าน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนการสอน ปรินชาติ แผงบุคดา (2553, น.85) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลดงเมืองน้อย โดยนำชุดการสอนนิทานพื้นบ้านเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ เป็นสื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความผลปรากฏว่านักเรียนมีทักษะการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 แสดงให้เห็นว่านิทานพื้นบ้านสามารถพัฒนาการอ่านจับใจความได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยต้องการทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

3. สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการจับใจความวิชาภาษาไทย โดยใช้นิทานพื้นบ้านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก
จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 277 คน โดยจัดชั้นเรียน
แบบคละความสามารถ

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง
จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 17 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

4.2 ตัวแปรที่ศึกษา

4.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

4.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย

4.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นิทานพื้นบ้าน จำนวน 9 เรื่อง

4.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เวลานานทั้งสิ้น
10 ชั่วโมง คาบชั่วโมง 2 ชั่วโมง ไม่รวมเวลาทดสอบก่อนและหลังเรียน จำนวน 2 ชั่วโมง

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน หมายถึง การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้
นิทานพื้นบ้านที่ผู้วิจัยเรียบเรียงจากนิทานพื้นบ้านที่มีอยู่เดิม โดยปรับภาษาให้เข้าใจง่ายและ
เหมาะสมกับผู้เรียน

5.2 การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อให้เข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็น
สำคัญของเรื่องที่อ่าน การตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน และบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ครูผู้สอนได้แนวทางในการพัฒนาการอ่านจับใจความโดยการใช้นิทานพื้นบ้าน เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้และสามารถนำไปบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นได้

6.2 ช่วยปลูกฝังให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเห็นคุณค่าและความสำคัญของนิทานพื้นบ้านและอนุรักษ์วรรณกรรมท้องถิ่นและบูรณาการนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยได้เรียบเรียงและนำเสนอ ตามลำดับตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี
2. แนวคิดเรื่องการอ่านจับใจความ
 - 2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 2.3 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ
 - 2.4 วิธีการสอนการอ่านจับใจความ
 - 2.5 การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความ
3. นิทานพื้นบ้าน
 - 3.1 ความหมายของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.2 ความสำคัญของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.3 ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.4 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.5 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน
 - 3.6 วิธีการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้การอ่านอยู่ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน โดยมีมาตรฐานการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน สำหรับในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1.1.1 ตัวชี้วัด

- 1) อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง
- 2) อธิบายความหมายของคำ ประโยคและข้อความที่เป็นโวหาร
- 3) อ่านเรื่องสั้นๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน
- 4) แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน
- 5) อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
- 6) อ่านงานเขียนเชิงอธิบายคำสั่ง ข้อแนะนำ และปฏิบัติตาม
- 7) อธิบายความหมายของข้อมูลจากการอ่านแผนผัง แผนที่ แผนภูมิ และกราฟ
- 8) อ่านหนังสือตามความสนใจและอธิบายคุณค่าที่ได้รับ
- 9) มีมารยาทในการอ่าน

1.1.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- 1) การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น
 - (1) เรื่องสั้น ๆ
 - (2) นิทานและเพลงพื้นบ้าน
 - (3) บทความ

หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง พุทธศักราช 2561 (ฉบับปรับปรุง 2562) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้การอ่าน ได้แก่ การจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น เรื่องสั้น ๆ นิทานและเพลงพื้นบ้าน และบทความและได้กำหนดให้มี

ตัวชี้วัด คือ 1) อ่านเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน 2) แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านและได้กำหนดการอ่านไว้ใน สาระที่ 1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน ดังมีมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด (กระทรวงศึกษาธิการ, น.44 – 45) ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตัวชี้วัดชั้นปีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สาระที่ 1 การอ่าน

ตัวชี้วัดแกนกลาง	สาระการเรียนรู้สถานศึกษา
ป.6/3 อ่านเรื่องสั้น ๆ อย่างหลากหลาย โดยจับเวลาแล้วถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	○ การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - เรื่องสั้น ๆ - นิทานและเพลงพื้นบ้าน
ป.6/4 แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	- บทความ
ป.6/5 อธิบายการนำความรู้และความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต	
ป.6/9 มีมารยาทในการอ่าน	○ มารยาทในการอ่าน

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสาระการอ่าน กลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มุ่งให้ผู้เรียนได้อ่านออกอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ได้แก่ เรื่องสั้น บทความ นิทานและเพลงพื้นบ้าน

2. แนวคิดเรื่องการอ่านจับใจความ

2.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความ เป็นทักษะสำคัญอย่างหนึ่งของการอ่าน เราถือว่าเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ผู้อ่านควรมีความเข้าใจ และรู้การจับใจความจากเรื่องที่อ่าน มีผู้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้หลายท่านดังนี้

รินฤทัย สัจจพันธ์ (2547, น.292) การอ่านจับใจความสำคัญ คือการจับประเด็นว่าผู้เขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใด การอ่านวิเคราะห์ คือการแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่ได้

อ่าน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ กลวิธี หรือภาษาที่ใช้เขียน การอ่านตีความ คือการทำความเข้าใจกับ เนื้อหาสาระและความคิดของผู้แต่งทั้งที่แสดงไว้ชัดเจน หรือแสดงไว้อย่างแฝงนัย

สุปราณี พัดทอง (2554, น.65) ให้ความหมายของการอ่านจับใจความว่าการอ่าน จับใจความ เป็นการค้นหาความคิดสำคัญอันเป็นแก่นสารหรือหัวใจของเรื่องและผู้เขียนมุ่งสื่อเพื่อให้ ผู้อ่านได้ทราบ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงและความคิดเห็น หรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

แววมยุรา เหมือนนิล (2553, น.12) กล่าวว่า การอ่านจับใจความคือการอ่านที่มุ่ง ค้นหาสาระสำคัญของเรื่องหรือหนังสือแต่ละเล่มว่าคืออะไร แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือส่วนที่เป็น ใจความสำคัญและส่วนที่ขยายใจความสำคัญ หรือส่วนประกอบ

สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นการทำงานของสมอง เพื่อทำความเข้าใจในเรื่อง เรื่องหรือข้อความ และสามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องแล้วสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิด ประโยชน์ได้

2.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับชั้น เนื่องจากการอ่านจับ ใจความก่อให้เกิดทักษะการคิด การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ คิดเป็นทำเป็นและแก้ปัญหาได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2552, น.137) กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับใจความ ไว้ว่า ในยุคที่ข้อมูลข่าวสารมีความเจริญก้าวหน้า การอ่านจับใจความได้เพิ่มบทบาทและ ความสำคัญมากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะนักเรียน ที่กำลังต่อในระดับที่สูงขึ้น เพราะเนื่องจากนักเรียนต้อง ใช้การอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และการจะให้เกิดผลดีนั้นต้องอาศัยการฝึกฝน เพื่อให้สามารถค้นหาคำสำคัญ ประโยคสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และสามารถบอกใจความสำคัญและ แนวคิดได้ถูกต้อง

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2552, น.43) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านจับ ใจความ ดังนี้ ความสำคัญของการอ่านจับใจความ เป็นสิ่งสำคัญและมีความจำเป็นเพราะทำให้ผู้อ่าน ได้รู้เท่าเหตุการณ์ เข้าใจข้อความที่อ่านได้ดี มีนิสัยรักการอ่าน มีวิจารณญาณในการอ่าน มีความ สนใจในการอ่านอย่างกว้างขวาง และเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาอื่นๆได้อีกด้วย

วรรณิ โสมประยูร (2544, น.121 – 122) ได้สรุปความสำคัญของการอ่านจับ ใจความไว้ดังนี้

1. การอ่านจับใจความ เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษาเล่าเรียน ผู้เรียนจำเป็นต้อง อาศัยทักษะการอ่านเพื่อทำความเข้าใจในเนื้อหาของแต่ละวิชา และเพื่อให้ตนเองได้รับความความรู้ และประสบการณ์

2. เพื่อติดต่อสื่อสาร และทำความเข้าใจกับบุคคลอื่น ทั้งในด้านการกิจส่วนตัวและการประกอบอาชีพต่างๆ ในสังคม

3. ช่วยให้นำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่าน นำไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพของตนให้ประสบความสำเร็จ

4. สนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลด้านต่างๆ ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ และเป็นที่ยอมรับในสังคม

5. ส่งเสริมให้บุคคลได้เรียนรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้นอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง จากข้อความที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาหาความรู้ทำให้เกิดความคิด ความเข้าใจ สามารถจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน และสามารถบอกใจความสำคัญและแนวคิดของเรื่องได้

2.3 ขั้นตอนการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความมีวิธีการอ่านแตกต่างจากการอ่านแบบทั่วไป ซึ่งการอ่านจับใจความมีขั้นตอนและกลวิธีในการอ่านจับใจความซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

จูไรรัตน์ ลักษณะศิริ และบาทัน อิ่มสำราญ (2552, น.85) กล่าวว่า ในการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญหรือย่อความ ต้องเริ่มจากการพิจารณารูปแบบของเรื่องว่าเป็นงานประเภทใด เป็นงานเขียนร้อยแก้วหรือร้อยกรอง เพื่อจะได้เลือกใช้วิธีอ่านที่เหมาะสมกับประเภทนั้น ๆ กล่าวคือ หากเรื่องที่น่าสนใจเป็นร้อยแก้วที่มีการแบ่งประเด็นและย่อหน้าอย่างชัดเจน ต้องพิจารณาอย่างละเอียดทีละย่อหน้าโดยแยกความคิดหลัก ใจความสำคัญ และใจความรอง ของย่อหน้าให้ได้ การวิเคราะห์ส่วนประกอบของแต่ละย่อหน้าในลักษณะนี้จะช่วยให้สามารถจับใจความสำคัญของย่อหน้าและใจความสำคัญของเนื้อเรื่องได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2545, น.41) ได้กล่าวถึง วิธีที่ครูสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียน ดังนี้

1. ยั่วให้เกิดความสนใจ เพราะความสนใจจะชวนให้เด็กอ่านบ่อย ๆ จนเกิดทักษะในอันดับที่ 2 แล้วความรู้สึกก็จะตามมาเป็นอันดับที่ 3

2. เริ่มด้วยความสนใจ ถัดมาก็คือความรู้สึกซึ่งครูแนะให้ แล้วหาวิธีบังคับทางอ้อมให้ฝึกอ่านจนเกิดทักษะ

3. ให้เกิดความรู้ก่อน เมื่อมีความรู้แล้วเกิดความสนใจ แล้วจึงใจให้ฝึกทักษะดังกล่าวมาในตอนต้นถึงประโยชน์การเรียนรู้ของเด็กจากการอ่าน ก็คือเด็กจะได้ความรู้ความสนใจ และทักษะทั้ง 3 อย่างนี้ จากกลวิธีของครู

แวมยุรา เหมือนนิล (2553, น.25) วิธีการอ่านจับใจความสำคัญของเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น มีลำดับในการอ่านดังนี้

1. เริ่มต้นจากการอ่านจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้าให้ได้เสียก่อน ถ้ามีหลายย่อหน้าแสดงว่ามีใจความสำคัญหลายประเด็น

2. เมื่อนำเสนอประเด็นสำคัญในแต่ละย่อหน้ามารวมกัน จะทำให้สามารถจับแก่นเรื่องหรือแนวคิดของเรื่องได้ง่ายขึ้น

3. ใจความสำคัญในแต่ละย่อหน้า หมายถึงข้อความที่มีสาระคลุมข้อความอื่น ๆ ในแต่ละย่อหน้าไว้ทั้งหมด ส่วนมากมักอยู่ในประโยคใดประโยคหนึ่ง เช่น ในประโยคตอนต้นของย่อหน้า ประโยคตอนท้ายของย่อหน้า ประโยคตอนกลางของย่อหน้า หรือไม่ปรากฏอยู่ในประโยคใดอย่างชัดเจน อาจอยู่ในหลายประโยครวม ๆ อยู่ในย่อหน้า ซึ่งผู้อ่านจะต้องสรุปออกมาเอง

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการอ่านจับใจความนั้นมีหลายวิธี ผู้อ่านจะต้องอ่านรวดเร็วหรืออ่านอย่างคร่าวๆ ให้จบเรื่องก่อนหนึ่งครั้ง แล้วจึงค่อยอย่างละเอียดเพื่อเก็บใจความสำคัญแต่ละย่อหน้า โดยถ้าผู้อ่านสามารถตั้งคำถาม ตอบคำถามได้ แสดงว่าผู้อ่านสามารถเข้าใจหลักการและขั้นตอนในการอ่านจับใจความได้อย่างถูกต้อง

2.4 วิธีการสอนการอ่านจับใจความ

การสอนการอ่านจับใจความ ครูต้องบอกให้ผู้เรียนทราบก่อนว่าต้องการอะไรจากเรื่องที่อ่าน และมีวิธีการอ่านอย่างไรที่สามารถตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร การสอนจับใจความมีหลายรูปแบบ นักการศึกษาได้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2554, น.2-10) ได้นำหลักจิตวิทยาการอ่านมาประยุกต์กับหลักการของบลูม (Bloom) เพื่อนำมาใช้ในการฝึกอ่าน 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเริ่มต้นของการอ่าน สมองจะจดจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ ครูผู้สอนจะให้วิธีการตั้งคำถาม ถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน การสะกดคำยาก หรือการให้ความหมายของคำยาก

2. ขั้นความเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องด้วยคำพูดของตนเอง เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยคและถ้อยคำที่ให้เกิดความสนใจ สรุปเรื่อง ได้การประเมินว่าผู้เรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยเพียงใด คือการให้ผู้เรียนเล่าเรื่องหรือตอบคำถาม

3. ขั้นนำไปใช้ เป็นขั้นที่ผู้เรียนฝึกนำคำ ประโยคและเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหา ในสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาอื่น ๆ คำถามที่มักจะเป็นการกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนพิจารณาคำความรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์

4. ชั้นวิเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน การรู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย

5. ชั้นสังเคราะห์ เป็นขั้นที่ผู้เรียนสรุปแนวคิดของเรื่องลักษณะ โครงสร้างที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สามารถเปรียบเทียบสุภาษิตคำพังเพยที่มีความหมายใกล้เคียงกัน สรุปแนวคิดที่เหมือนกันหรือต่างกันได้อีกด้วย

6. ชั้นประเมินค่า เป็นการให้ผู้เรียนรู้จักคิด ตัดสินเรื่องทีอ่านว่าอะไรคือความจริง และอะไรคือความเท็จ พิจารณา ค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความซื่อสัตย์และรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผล ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการสังเกตการใช้ถ้อยคำการบรรยายให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่นๆ ที่ได้จากการอ่าน

ทัศนีย์ สุภเมธิ (2544, น.88) กล่าวถึงการสอนการอ่านจับใจความสำคัญให้ได้ผลดีไว้ดังนี้

1. อธิบายคำบางคำที่มีความหมายพิเศษ หรือคำที่ควรทราบความหมายก่อน เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการเข้าใจความหมายในขณะที่จับใจความ
2. ให้ผู้เรียนรู้จักมุ่งหมายในการอ่านหรืออาจมีการตั้งคำถามเพื่อให้ค้นคว้าหาคำตอบจะช่วยให้ผู้เรียนอ่านจับใจความได้ดียิ่งขึ้น
3. มีการสนทนาเกี่ยวกับเค้าโครงเรื่องที่จะให้อ่านก่อน หรือสนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
4. กำหนดเนื้อหาและเวลาที่อ่านได้เหมาะสมกับระดับ วัย และความสามารถ
5. ควรจัดให้มีกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากการอ่าน เช่น การให้ตอบคำถาม การสรุปเรื่องราว เพื่อทดสอบความเข้าใจหรือกิจกรรมการอ่านออกเสียงซ้ำในเนื้อหานั้นอีก

ประทีป วาทิกทินกร (2542, น.79) ได้ให้ข้อเสนอแนะวิธีสอนอ่านจับใจความสำคัญไว้ ดังนี้

1. ให้อ่านเรื่องหรือฟังเรื่องราวให้ตลอดทั้งเรื่อง
2. ตั้งคำถามหรือคำถามตัวเองสั้น ๆ ว่าเรื่องอะไร ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร ทำไม บางเรื่องอาจมีคำตอบไม่ครบก็ได้ แต่นักเรียนต้องตอบเท่าที่มีอยู่ให้ครบถ้วนเพื่อที่จะได้จับใจความสำคัญได้
3. ขยายความในคำตอบออกไปอีก เมื่อต้องการรายละเอียดที่จำเป็นของใจความสำคัญ

สรุปได้ว่า ขั้นตอนการสอนจับใจความ ครูควรฝึกให้นักเรียนอ่านผ่าน ๆ ตลอดทั้งเรื่อง เพื่อให้นักเรียนรู้ว่าเรื่องที่อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร อ่านให้ละเอียดอีกครั้งเพื่อทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

2.5 การวัดและการประเมินผลการอ่านจับใจความ

การวัดและประเมินผลการอ่านจับใจความเป็นการพัฒนาทักษะทางด้านภาษา วิธีการวัดและการประเมินผลจึงจำเป็นต้องประเมินผลความเข้าใจในการอ่านของผู้เรียน ด้วยการประเมินผลความเข้าใจในการอ่านจับใจความ อาจทำได้หลายวิธีและการที่ครูจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดหมายในการประเมินครั้งนั้น ๆ

จีเรียง บุญสม (2543, น.26) กล่าวว่า การประเมินความสามารถในการจับใจความ กระทำได้หลายวิธีการจะใช้วิธีใดขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเป็นสำคัญ ที่นิยมใช้มี 3 วิธี

1. แบบทดสอบวัดผลเรียนรู้มาตรฐาน (Standardized Test) ข้อสอบนี้นำไปให้นักเรียนทำเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติ (Norm) แบบทดสอบนี้ประกอบด้วย ข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกคำตอบ เรียงจากเรื่องง่ายๆ ไปหาเรื่องยาก จำกัดเวลา นักเรียนจะได้คะแนนตามความสามารถความเข้าใจในการอ่าน แบบทดสอบ คะแนนจะออกมาในรูปคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (Percentile) หรือระดับ (Grade – Equivalent)

2. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดอิงเกณฑ์ (Criterion – Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบนี้คล้ายกับแบบทดสอบแรกคือ มีข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนอ่านและเลือกตอบ แต่ไม่เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านกับเกณฑ์ปกติหรือนักเรียนกลุ่มอื่น คะแนนของนักเรียนขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์การอ่าน เกณฑ์นี้ถือว่านักเรียนมีความสำเร็จอยู่ระหว่างเกณฑ์ร้อยละ 80 – 90

3. แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ชนิดกลุ่ม เป็นการประเมินที่มุ่งนำผลประเมินมาจำแนกนักเรียนออกตามความสามารถ โดยพิจารณาจากการเปรียบเทียบผลการประเมินนักเรียนแต่ละคนกับกลุ่มนักเรียนด้วยกัน

แววมยุรา เหมือนนิล (2541, น.17 อ้างถึงใน วัชรวิเชียร เวชบรรพต 2550, น.20) ได้กล่าวถึง พฤติกรรมการอ่านที่แสดงให้เห็นว่านักเรียนอ่านจับใจความได้หรือไม่ ควรมีทักษะต่อไปนี้

1. การจำลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่าน และสามารถเล่าได้โดยใช้คำพูดของตนเอง
2. การบอกเล่าความทรงจำจากการอ่านในสิ่งที่เฉพาะเจาะจงได้ เช่น ข้อเท็จจริง
3. รายละเอียด ชื่อ สถานที่ เหตุการณ์ วันที่ ฯลฯ

4. การปฏิบัติตามคำสั่ง หรือข้อเสนอแนะหลังการอ่านได้
5. การรู้จักแยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือจินตนาการได้
6. การรวมข้อมูลใหม่กับข้อมูลเก่าที่มีอยู่แล้ว
7. การเลือกความหมายที่ถูกต้อง และนำไปใช้ได้
8. การให้ตัวอย่างประกอบได้
9. การจำแนกใจความสำคัญ และจับใจความสำคัญได้
10. การกล่าวสรุปได้

สรุปได้ว่า การวัดและการประเมินผลการอ่านจับใจความ ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้งว่าต้องการวัดผล ประเมินผล และพฤติกรรมใด เช่น การวัดความรู้ การวัดความจำ หรือการนำไปใช้ เป็นต้น

3. นิทานพื้นบ้าน

3.1 ความหมายนิทานพื้นบ้าน

นิทานเป็นเรื่องที่เล่าที่มีสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วไปของคนทุกชนชั้นทุกเพศทุกวัยและทุกถิ่น นิทานจะเป็นแหล่งข้อมูลที่ประมวลเรื่องราวความรู้สึกนึกคิด วัฒนธรรม ความเชื่อของคนในแต่ละท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนและหลากหลาย สะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาและจินตนาการของคนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของนิทานนั้นๆซึ่งได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงความหมายของนิทานพื้นบ้านดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2518, น.99-100) กล่าวถึง “นิทาน” ไว้ในหนังสือคติชาวบ้านว่า นิทานเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะที่เล่าสืบต่อกันมาหลายชั่วอายุคน เพื่อความสนุกสนานเบิกบานใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด เพื่อสรัทธาในศาสนา เทพเจ้า สิ่งศักดิ์สิทธิ์ เป็นคติเตือนใจ ช่วยอบรม บ่มนิสัย ช่วยให้เข้าใจสิ่งแวดล้อมและปรากฏการณ์ธรรมชาติ เนื้อเรื่องของนิทานเป็นเรื่องนานาชนิด อาจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ความรัก ความโกรธ เกลียด ริษยา อาฆาต ตลกขบขัน หรือแปลกประหลาดพิศปกติธรรมดา ตัวละครในเรื่องก็มีลักษณะต่างๆ กัน อาจเป็นคน สัตว์ เจ้าหญิง เจ้าชาย อมนุษย์ แม่มด นางฟ้าแต่ให้มีความรู้สึกนึกคิด พฤติกรรมต่างๆ เหมือนคนทั่วไปหรืออาจจะเหมือน ที่เราอยากจะเป็น เมื่อนิทานตกไปอยู่ในท้องถิ่นใดก็มักจะมีการปรับเนื้อเรื่องให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นนั้น นิทานในแต่ละท้องถิ่นจึงมีเนื้อเรื่องส่วนใหญ่คล้ายคลึงกัน คือสภาพความเป็นมนุษย์ อารมณ์ ความรู้สึกรัก เกลียด ความโง่ ฉลาด ขบขัน อาฆาตแค้น หรือทุกข์สุข ส่วน

รายละเอียด จะแตกต่างกันไปบ้างตามสภาพแวดล้อมและอิทธิพลทางวัฒนธรรมความเชื่อของแต่ละท้องถิ่น

กิ่งแก้ว อรรถากร (2519, น.11-12) อธิบายความหมายของนิทานไว้ว่า นิทานเป็น คำศัพท์ภาษาบาลี มีความหมายว่าการเล่าเรื่อง ในทางคติชนวิทยา นิทาน มีความหมายว่า เป็นเรื่อง เล่าสืบต่อกันมาเป็นมรดกทางวัฒนธรรม ส่วนถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะแต่ก็มีอยู่จำนวนมากที่ได้รับการบันทึกไว้แล้ว

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2545, น.6) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านเรียกว่า นิทานพื้นบ้านบ้าง นิทานพื้นเมืองบ้าง และนิทานชาวบ้านบ้าง มีความหมายเจาะจงถึงเรื่องเล่าประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่ได้มีความหมายกว้างขวางเหมือนคำว่านิทาน

จากความหมายดังกล่าวพอสรุปได้ว่า นิทานคือเรื่องราวที่สืบต่อกันมาโดยมีจุดมุ่งหมาย มีหลายประเภทโดยแบ่งจากเกณฑ์ต่างๆ จุดประสงค์เพื่อความสนุกเพลิดเพลิน เพื่อให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่องที่อ่าน อาจเป็นเรื่องจริงหรือเรื่อง ที่สมมุติขึ้น แต่ในนิทานจะสอดแทรกคุณธรรม คติสอนใจแง่คิดและวัฒนธรรมประเพณีไว้ด้วย

3.2 ความสำคัญของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านสามารถนำมาใช้เป็นการจัดการเรียนการสอนความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน ช่วยสร้างความเข้าใจและก่อให้เกิดคุณธรรมในจิตสำนึก ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความสำเร็จของนิทานพื้นบ้านดังนี้

ประยูร ทรงศิลป์ (2542, น.6) ได้ให้ความสำคัญของนิทานพื้นบ้าน โดยแบ่งความสำคัญออกเป็น 7 ข้อ ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องช่วยให้มนุษย์เข้าใจสภาพของมนุษย์โดยทั่วไปได้ดียิ่งขึ้นเพราะในนิทานพื้นบ้านเป็นที่ประมวลแห่งความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อความนิยม ความกลัว ความบันเทิงใจ ระเบียบแบบแผน และอื่น ๆ
2. นิทานพื้นบ้านเป็นเสมือนกรอบล้อมชีวิตให้อยู่ในขอบเขตที่มนุษย์ในสังคมนั้นๆ นิยมว่าดีหรือถูกต้อง แม้กฎหมายบ้านเมืองก็ยังสามารถบังคับจิตใจของมนุษย์ได้เท่า เพราะมนุษย์ได้ฟัง ได้สัมผัส สังคมการอบรม นั้นๆ ไว้ในวิถีชีวิตตั้งแต่เด็ก
3. นิทานพื้นบ้านทำให้มนุษย์รู้จักสภาพชีวิตท้องถิ่น โดยพิจารณาตามหลักที่ว่าคติชาวบ้านเป็นพื้นฐานชีวิตของคนชาติหนึ่งๆ หรือชนกลุ่ม นั้น ๆ
4. นิทานพื้นบ้านเป็นมรดกของชาติในฐานะเป็นวัฒนธรรมประจำชาติเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตมนุษย์แต่ละชาติแต่ละภาษา มีการจดจำและถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมา

5. นิทานพื้นบ้านเป็นทั้งศิลป์และศาสตร์ เป็นต้นคำแห่งศาสตร์ต่าง ๆ และช่วยให้นักศึกษาในสาขาวิชาอื่นกว้างขวางยิ่งขึ้น

6. นิทานพื้นบ้านทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ช่วยให้เห็นสภาพของตนว่าคล้ายคลึงกับคนอื่น ๆ ความคิดเช่นนี้ก่อให้เกิดความเป็นกลุ่มไม่เกิดการแบ่งแยก

7. นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องบันเทิงใจยามว่างของมนุษย์

ขนิษฐา จิตชินะกุล (2545, น.142-143) กล่าวว่านิทานพื้นบ้านมีความสำคัญที่ทำให้เข้าใจกลุ่มชนและสังคมได้เป็นอย่างดี สามารถสรุปความสำคัญของนิทานพื้นบ้านได้ดังนี้

1. นิทานพื้นบ้านให้ความบันเทิงสนุกสนานกับคนทุกเพศทุกวัย เพราะเรื่องราวที่ปรากฏในนิทาน ความมหัศจรรย์ไปสู่โลกจินตนาการเพื่อฝัน

2. นิทานพื้นบ้านเป็นแหล่งรวมวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ตลอดจนความเชื่อของคนในสังคม โดยสอดแทรกไว้ในเนื้อเรื่องทำให้สะท้อนสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของกลุ่มชนได้เป็นอย่างดี

3. นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องสั่งสอนศีลธรรม จริยธรรม เพราะนิทานสอดแทรกศีลธรรม ปรัชญา นิทานเป็นอุทาหรณ์ในการทำความดี ความชั่ว เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม

4. นิทานพื้นบ้านสร้างความผูกพันของคนในครอบครัวและสังคม

5. นิทานพื้นบ้านเป็นต้นกำเนิดของวรรณคดีไทยหลายเรื่อง เช่น ไกรทอง ขุนช้างขุนแผน เงาะป่า

6. นิทานพื้นบ้านช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดทางอารมณ์

7. นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องมือถ่ายทอดความรู้ความคิดจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่ง

8. นิทานพื้นบ้านเป็นเครื่องบอกความปรารถนาและความต้องการในชีวิตของมนุษย์

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2538, น.20) กล่าวว่านิทานพื้นบ้านมีความสำคัญมากในแง่ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่แสดงถึงความเป็นไปได้ในชีวิตมนุษย์ รวมทั้งอารมณ์ ความคิด และความเชื่อ นิทานพื้นบ้านให้ความบันเทิงใจและสร้างสรรค์จินตนาการแก่ผู้ฟัง ดังนั้นเรื่องที่เล่าสืบทอดกันมานั้น จึงทำให้ผู้ฟังได้รับความพึงพอใจตลอดมาทุกยุคทุกสมัย

สรุปได้ว่า นิทานพื้นบ้านมีอิทธิพลต่อสังคมในแง่ช่วยให้เกิดความเพลิดเพลิน กระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในสังคมและเป็นบรรทัดฐาน เพื่อธำรงไว้ซึ่งจริยธรรมและวัฒนธรรมของสังคม ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ สร้างจินตนาการ ได้รับคติเตือนใจ ได้ฝึกทักษะการอ่าน การคิด การจับใจความ นอกจากนี้ นิทานพื้นบ้านยังเป็นแรงบันดาลใจในการผลิตวรรณคดีและศิลปะ

3.3 ลักษณะของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านแต่ละท้องถิ่น ย่อมมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของพื้นที่ ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงลักษณะของนิทานพื้นบ้านไว้ ดังนี้

กุหลาบ มัลลิกะมาส (2516, น.99) อธิบายลักษณะนิทานชาวบ้านไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องเล่าด้วยคำธรรมดา เป็นภาษาร้อยแก้วไม่ใช่ร้อยกรอง
2. เล่ากันด้วยปากสืบทอดกันมาช้านาน แต่ต่อมาในระยะหลัง เมื่อการเขียนเจริญขึ้น ก็อาจเป็นเรื่องที่เขียนตามเค้าเรื่องเดิมที่เคยเล่ากันด้วยปาก

3. ผู้เล่าดั้งเดิมนั้นไม่ปรากฏว่าเป็นผู้ใด อ้างว่าเป็นของเก่า ฟังจากผู้เล่าซึ่งเป็นบุคคลสำคัญยิ่งในอดีตอีกต่อหนึ่งผิดกับนิยายสมัยใหม่ที่ทราบชื่อผู้แต่ง แม้เทพนิยายปรากฏชื่อผู้แต่ง เช่น นิทานของกริมม์ ก็ถือว่า “เล่าตามเค้านิทานที่มีอยู่เดิม” ไม่ใช่กริมม์แต่งขึ้นเอง

เจือ สตะเวทิน (2517, น.16) ให้คำอธิบายลักษณะสำคัญของนิทานพื้นเมืองไว้ ดังนี้

1. ต้องเป็นเรื่องเก่า
 2. ต้องเล่ากันด้วยภาษาร้อยแก้ว
 3. ต้องเล่ากันด้วยปากมาก่อน
 4. ต้องแสดงความคิด ความเชื่อของชาวบ้าน
 5. เรื่องจริงที่มีคติสอนใจเป็นนิทานได้เช่น มะกะโท ชาวบ้านบางระจัน เป็นต้น
- ประคอง นิมมานเหมินท์ (2545, น.7) อธิบายว่า ลักษณะที่สำคัญที่สุดของนิทานพื้นบ้าน อยู่ที่ต้องเป็นเรื่องเล่าที่เล่าสืบทอดกันมา และไม่ทราบว่ามีใครเป็นผู้แต่ง ส่วนใหญ่ถ่ายทอดด้วยปาก แต่อาจถ่ายทอดด้วยการเขียนก็ได้เป็นการเล่าจากความจำที่ได้เล่าต่อกันมา เช่น พ่อซึ่งเล่าให้ลูกฟังซึ่งเคยฟังมาจากปู่หรือย่า ปู่หรือย่าเคยฟังจากทวด และทวดเคยฟังจากผู้อื่น เช่น เพื่อน หรือพระสงฆ์เล่ามาอีกที ไม่สามารถสืบสาวได้ว่าใครว่าผู้เล่าคนแรกคือใครนิทานเป็นเรื่องเล่าที่มีสืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน เป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วไปของคนทุกชนชั้นทุกเพศ ทุกวัยและทุกถิ่น นิทานจะเป็นแหล่งข้อมูลที่ประมวลเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิด วัฒนธรรม ความเชื่อของคนในแต่ละท้องถิ่นไว้อย่างชัดเจนและหลากหลาย สะท้อนให้เห็นถึง ภูมิปัญญาและจินตนาการของคนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของนิทานนั้นๆ

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า การจับใจความเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญที่นำไปสู่การประสบความสำเร็จจากการอ่าน และเป็นทักษะพื้นฐานของการแสวงหาความรู้ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่เรารับรู้ทั้งหมด ทำให้อ่านหนังสือได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ข้อคิดที่ได้มาประยุกต์ใช้และพัฒนาตนให้เกิดประโยชน์ได้

3.4 ประเภทของนิทานพื้นบ้าน

การแบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้านมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับ การปรับปรุงในแต่ละพื้นที่ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้แบ่งประเภทของนิทานพื้นบ้านไว้ ดังนี้

วิเชียร เกตุประทุม (2542, น.3) แบ่งนิทานพื้นบ้านออกเป็น 4 แบบ คือ

1. แบ่งนิทานออกเป็นเขตพื้นที่
2. แบ่งนิทานตามรูปแบบนิทาน (Form) แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังนี้
 - 2.1 นิทานปรัมปรา หรือเทพนิยาย
 - 2.2 นิทานท้องถิ่น หรือตำนาน
 - 2.3 นิทานเทพนิยาย
 - 2.4 นิทานเรื่องสัตว์
 - 2.5 นิทานตลกขบขัน

3. แบ่งตามชนิดของนิทาน (Type Index) การแบ่งตามที่ Ani Aarn ชาวฟินแลนด์ ได้แบ่งไว้เมื่อ ค.ศ. 1910 Stith Thompson ได้ปรับปรุงให้ดีขึ้นในปี ค.ศ. 1928 ต่อมาได้เรียกว่า นิทานชาวบ้านของ Aarn Thompson โดยแบ่งออกเป็น 3 หมวดใหญ่ๆ คือ นิทานเกี่ยวกับสัตว์ นิทานเกี่ยวกับชาวบ้าน และนิทานตลกขบขัน

4. แบ่งนิทานตามอนุภาค (Motif Index) เป็นการแบ่งเพื่อจัดหมวดหมู่ จัดระเบียบของนิทานให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกต่อการสอบสวน ค้นคว้า และเปรียบเทียบนิทาน

ธวัช ปลูกโฉม (2552, น.64) แยกประเภทของนิทานพื้นบ้าน ไว้ดังนี้

1. นิทานพุทธศาสนา ได้แก่ เรื่องชาดก ตำนานทางพุทธศาสนา เช่น ท้าวสีทัน ท้าวปาจิต ตำนานพื้นพระบาง เป็นต้น
2. นิทานคติธรรม เป็นเรื่องที่ให้ประโยชน์ด้านจิตใจ เช่น กำพรว้าฝืนน้อย นางผมหอม สินไซ(ศิลาปัด)
3. นิทานชีวิต เป็นนิทานขนาดยาวพูดถึงการผจญภัย ความขัดแย้งที่เกิดจากอารมณ์และความปรารถนาของมนุษย์ ได้แก่ ท้าวขูลุนางอ้ว ท้าวกำกาดำ การระเควด จำปาสี่ต้น เป็นต้น
4. นิทานคำสอน เป็นนิทานที่มีเนื้อหาเน้นคติธรรมทางพุทธศาสนา และผสมผสานกับเรื่องความเชื่อในวิญญาณ เช่น พระยาคำกวงสอนไพร่ อินทนิมิตสอนลูก ย่าสอนหลาน

ประคอง นิมมานเหมินทร์ (2555, น.30) และธวัช ปลูกโฉม (2552, น.15 –18) จัดแบ่งเนื้อหานิทานพื้นบ้านไทย ตามนักคติชนวิทยาออกเป็น 11 ประเภท คือ

1. นิทานเทพปกรณัม หรือตำนานปรัมปรา เป็นการเล่าเรื่องกำเนิดจักรวาลโลกมนุษย์ สัตว์ และพืช เพื่ออธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เช่น ลม ฝน จันทรคราส สุริยุคราส ไฟแลบ ฟ้าร้อง หรือตำนานสร้างโลก เช่น เรื่องปู่สังกะสาย่าสังกะสี หรือปู่สาหัสและย่าสาหัส นอกจากนั้น นิทานประเภทนี้ยังใช้อธิบายที่มาของพิธีกรรม เช่น ตำนานข้าว ตำนานขอฝน

2. นิทานมหัศจรรย์ เป็นนิทานเกี่ยวกับของวิเศษ สิ่งมหัศจรรย์ และสิ่งต่างๆ ที่มนุษย์ใฝ่ฝันอยากได้ อยากเป็น การแปลงตัว การเหาะเหินเดินอากาศ และการเนรมิตของวิเศษ เช่น นิทานจักรๆ วงศ์ๆ มีเจ้าหญิง เจ้าชาย มีของวิเศษหรือสัตว์เป็นผู้อยู่ช่วยเหลือ พระเอกในบางเรื่องสามารถเหาะเหินเดินอากาศได้ เช่น สังข์ทอง ปลาบู่ทอง โสนน้อยเรือนงาม นางสิบสอง พระสุชน – มโนราห์ เป็นต้น

3. นิทานชีวิต มีลักษณะเป็นเรื่องที่เชื่อว่าเกิดขึ้นจริง มีบุคคลและสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ บางเรื่องมีลักษณะเป็นนิทานประจำถิ่นด้วย เช่น ไกรทอง เป็นนิทานประจำจังหวัดพิจิตร เรื่องขุนช้างขุนแผน เป็นนิทานประจำจังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี

4. นิทานประจำถิ่น เป็นนิทานที่เล่าสืบทอดกันมาในท้องถิ่นต่างๆ และเชื่อกันว่าเคยเกิดขึ้นจริงๆ เนื้อเรื่องมักเกี่ยวข้องกับหรืออธิบายความเป็นมาของสิ่งต่างๆ หรือสถานที่ที่มีอยู่ในท้องถิ่น 2 ประการ คือ สิ่งที่มีอยู่ตามธรรมชาติ เช่น ภูเขา เกาะ หิน ถ้ำ ลำธาร ฯลฯ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น สถูปเจดีย์ นิทานเรื่องพระร่วง ที่เชื่อว่าผู้สร้างสวนขวัญสระน้ำโนนคาคในสุโขทัย หรือเรื่องท้าวแสนปม และเรื่องพระยาทรง-พระยาพาน นิทานประจำถิ่นของจังหวัดนครปฐมที่เล่าเรื่องปฐมเหตุแห่งการสร้างพระปฐมเจดีย์ และเรื่องดาม่องถ่าย นิทานประจำถิ่นแถบชายทะเลตะวันออกของอ่าวไทย ตั้งแต่จังหวัดตราด จันทบุรี เพชรบุรี ไปจนถึงประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งอยู่ชายฝั่งตะวันตก โดยเล่าตำนานของเกาะสาเก เขาแม่รำพึง หอยพลูมวน ฯลฯ

5. นิทานสอนใจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับคุณค่าของจริยธรรมและผลแห่งกรรม หากทำกรรมดีย่อมได้ดี ทำกรรมชั่วย่อมได้ชั่ว กรรมดี ได้แก่ ความกตัญญู ความเมตตา กรุณา ความซื่อสัตย์ และความเลื่อมใสศรัทธาในพระศาสนา ส่วนกรรมชั่ว ได้แก่ ความอกตัญญู ความใจร้าย โหดเหี้ยม ความทุจริตและความไม่เลื่อมใสในพระศาสนา เช่น นิทานเรื่องลูกอกตัญญูของหมู่บ้านในตำบลนาป่า อำเภอมือง จังหวัดชลบุรี เป็นต้น

6. นิทานอธิบายสาเหตุ เป็นนิทานที่เล่าถึงสาเหตุที่มนุษย์ สัตว์ และพืช มีลักษณะและรูปร่าง สีขน ความประพฤติต่างๆ กัน เช่น เหตุที่งูเหลือมไม่มีพิษ เหตุที่เต่ามีกระดองเป็นลวดลาย ทำไมกาจึงมีขนสีดำ ส่วนนกยูงมีขนที่เหลือบสวยงาม

7. นิทานเรื่องสัตว์ เป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะอุปนิสัยของสัตว์ เช่น แมวชอบกินหนู สัตว์โง่ สัตว์เจ้าเล่ห์ เช่น ลิง กระต่าย เต่า หอย จระเข้

8. นิทานเรื่องผี เช่น ผีคนตาย ผีบ้านผีเรือน ผีประจำต้นไม้ ผีป่า ผีที่สิงในร่างของคน และผีเบียดเตล็ด

9. นิทานมุขตลก มี 2 ประเภท คือมุขตลกหยาบโตน และมุขตลกไม่หยาบโตน มุขตลกหยาบโตน ส่วนใหญ่ล้อเลียนผู้ประพฤติพรหมจรรย์ ได้แก่ พระ ชี ล้อเลียนเครือญาติ เช่น ลูกเขยกับแม่ยาย พี่เขยกับน้องเมีย หรือพ่อศู้วกับลูกสะใภ้ ส่วนมุขตลกไม่หยาบโตน มักมีแนวคิดเกี่ยวกับความฉลาด ความโง่ และความเป็น ความเกียจคร้าน บางครั้งก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนต่างชาติคนต่างถิ่นด้วย

10. นิทานเรื่องโกหก เป็นเรื่องเหลือเชื่อเกี่ยวสิ่งใหญ่โต เช่น เรื่องอ้ายง้มฟ้าของภาคเหนือ มีรูปร่างใหญ่เกือบจรดฟ้า หรือเรื่องตะขาบกินข้างของบ้านใน จังหวัดชลบุรี เรื่องโกหกอีกประเภทหนึ่งเกี่ยวกับความสามารถพิเศษหรือมีพลังมหาศาล เช่นเรื่องอ้ายเจ็ดไห ของภาคเหนือ ซึ่งกินข้าวที่เดียวหมดไปทั้งเจ็ดไห ทั้งๆ ที่เป็นทารกเพิ่งเกิด เขาเป็นคนที่มีความกำลั่งวังชามาก จนสามารถยกเรือสำเภาได้ เรื่องโกหกประเภทที่สาม เป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์อันพิศวง หรือเหตุบังเอิญอย่างเหลือเชื่อ เช่น นกสองฝูง

11. นิทานเข้าแบบมี 2 ประเภท คือ นิทานไม่รู้จบ คือนิทานเล่าไปได้เรื่อยๆ ไม่มีวันจบ เช่นเรื่องชาวประมงทอดแห และนิทานลูกโซ่ เล่าถึงพฤติกรรมของตัวละครที่เกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ เช่น ขายกับตา

สรุปได้ว่า การแบ่งนิทานที่กล่าวข้างต้น เป็นแนวทางในการแบ่งอย่างกว้างๆ แต่ประเภทมีลักษณะสำคัญแตกต่างกันออกไป ดังนั้นการที่จะเลือกใช้นิทานประเภทใดต้องคำนึงถึงผู้เรียนลักษณะของเนื้อหาและท้องถิ่น และเกิดประสิทธิภาพที่สุด

3.5 คุณค่าของนิทานพื้นบ้าน

นิทานพื้นบ้านที่เล่าอยู่ในท้องถิ่นในภาคต่างๆของไทยมีหลายเรื่อง และเป็นสิ่งที่บ่งบอกที่จะได้รับจากนิทานพื้นบ้านนั้นเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตเป็นแนวทางที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นความคิดและทัศนคติในท้องถิ่นนั้นๆ ตามหลักการมีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลายท่านดังนี้

กรมวิชาการ (2544, น.52) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านพอสรุปได้ คือ

1. นิทานตลก เป็นเรื่องอารมณ์ขัน เนื้อเรื่องเป็นเรื่องล้อเลียนบุคคล เรื่องเหลือเชื่อ มีคุณค่าด้านความบันเทิง บางเรื่องก็ให้ข้อคิด

2. นิทานประจำถิ่น ได้แก่ นิทานที่เกี่ยวกับสถานที่ ที่ปรากฏในนิทานนั้นๆ เช่น กล่าวถึงบ้าน การต่อสู้ของวีรบุรุษ การอพยพตั้งถิ่นฐาน มีคุณค่าในด้านความบันเทิง ก่อให้เกิดความรักความผูกพันกับท้องถิ่น

ประคอง นิมมานเหมินท์ (2545, น.71) กล่าวว่า นิทานพื้นบ้านมีความสัมพันธ์กับสังคม มีบทบาทและหน้าที่ในสังคม ดังนั้น จึงมีความสำคัญและคุณค่าต่อมนุษย์เป็นอย่างยิ่ง ดังนี้

1. ให้ความเพลิดเพลิน ช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย ในประเทศมีการเล่านิทานในครอบครัวจากปู่ย่าตายาย หรือพ่อแม่เล่าให้ลูกฟังก่อนนอนหรือยามว่าง หรือในเทศกาลงานบุญต่างๆ ทำให้นิทานมีบทบาทและคุณค่าด้านให้ความเพลิดเพลิน ทำให้เวลาในการจำเจหรืออึดอัดใจล่วงไปโดยไม่รู้ตัว

2. ช่วยกระชับความสัมพันธ์ในครอบครัวผู้ใหญ่สำหรับเด็กอาจเป็นบุคคลที่น่าเกรงขาม น่าเบื่อหน่ายแต่ถ้าผู้ใหญ่มีนิทานมาให้เล่าให้เด็กฟัง เด็กก็อยากอยู่ในใกล้ชิดนิทานทำให้เด็กกับผู้ใหญ่มีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมากขึ้น บางครั้งในการเล่านิทานผู้ใหญ่ยังเล่าไม่จบแต่เด็กมีความรู้สึกลอยๆจะเล่าบ้าง หรือบางทีก็เล่าเรื่องฟังจะฟังจบให้ผู้ใหญ่ฟังก็มี ทำให้เด็กมีโอกาสฝึกทั้งด้านความจำและการแสดงออก การจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในปัจจุบันบางครั้งจึงมีการแทรกการเล่านิทานเข้าไปด้วย

3. การให้การศึกษาและสร้างเสริมจินตนาการ ด้วยเหตุผลที่นิทานมีตัวละครที่มีชีวิตจิตใจเหมือนมนุษย์เรา เด็กที่ได้ฟังนิทานจึงได้มีโอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์ การเรียนรู้อุปสรรคของตัวละคร ก็ช่วยให้ได้เรียนรู้เรื่องของชีวิตมากขึ้น สามารถจะอดทนและพยายามหาทางเอาชนะ เมื่อต้องเผชิญอุปสรรคในชีวิตจริง นอกจากนี้นิทานที่มีนางฟ้า แม่มด อิทธิปาฏิหาริย์ สิ่งมหัศจรรย์ต่างๆ ยังมีคุณค่าในการสร้างเสริมจินตนาการของเด็ก ช่วยให้เขารู้จักโลก รู้จักชีวิตอย่างแท้จริง ช่วยให้เขารู้จักจินตนาการ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับความคิดสร้างสรรค์

4. ปลูกฝังจริยธรรมและรักษา บรรทัดฐานทางสังคม นิทานไม่ใช่ให้แต่ข้อคิดเฉพาะผู้ฟังที่เป็นเด็กเท่านั้น นิทานหลายเรื่องให้ข้อคิดแก่ผู้ใหญ่ในด้านประพฤติดีชอบ อยู่ในระเบียบอันดีงามของสังคม นิทานชี้ให้เห็นถึงคุณลักษณะของบุคคลที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ของสังคม

5. เป็นบ่อเกิดวรรณคดีลายลักษณ์ วรรณคดีหลายเรื่องมีที่มาจากนิทานพื้นบ้าน เช่น เรื่องขุนช้างขุนแผน เรื่องอิเหนา ลิลิตพระลอ ไกรทอง จำปาสีด้น ผาแดงนางไอ่ นายคั่น เป็นต้น อาจจะเอามาทั้งเรื่องหรือบางส่วน

6. เป็นแรงบันดาลใจในงานศิลปะ นิทานพื้นบ้านมีอิทธิพล ด้านนี้มากที่สุด คือ นิทานประเภทเทพปกรณัม เรื่องราวของเทพเจ้า สัตว์ประหลาดต่าง ๆ เช่น จิตรกรรมฝาผนังที่เป็นภาพจากวรรณกรรมนิทานที่เชียงใหม่ เช่น นิทาน ไทจีน วัดปทุมวนาราม มีเรื่อง ศรีธนูชัย วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามมีเรื่องยายกับตา เป็นต้น

7. เป็นที่มาของภายิต ปริศนา และเพลงพื้นบ้าน เช่น ภายิต เช่น กิ่งกำใต้ทอง ได้ที่ จี๊แพะไล่ เพอเรอกระเซอกันร้ว ดอกพิกุลร้วง ปริศนา เช่น อะไรเอ่ย อยู่ใต้ต้นจันทน์เห็น โคนกัน ชายคนนั้นชื่อว่าอะไร คำตอบ จันทร โครพ เป็นต้นเพลงพื้นบ้าน เช่น เพลงกล่อมเด็ก เพลงโต้ตอบ ของท้องถิ่นต่างๆ เช่น เพลงแห่ เพลงทรงเครื่องของภาคกลาง เพลงซอของภาคเหนือ หมอลำของ ภาคอีสาน เพลงชาของปักยี่ใต้ เหล่านี้มีที่มาจากนิทานทั้งสิ้น

วิเชียร เกษประทุม (2542, น.9-10) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนิทานพื้นบ้านไว้ ดังนี้

1. นิทานให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการผ่อนคลายความเครียด และช่วยให้เวลาผ่านไปอย่างไม่น่าเบื่อหน่าย

2. นิทานช่วยระงับความสับสน นิทานที่สนุกๆก็จะช่วยให้เด็กอยากอยู่ใกล้ชิดลด ความเกรงกลัวหรือเบื่อหน่ายผู้ใหญ่ลง ผู้ใหญ่และเด็กก็มีความใกล้ชิดสนิทสนมกัน การได้ฟัง นิทานนอกจากจะช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างสนุกสนานไม่เบื่อหน่าย ทั้งมีส่วนช่วยให้มีความ สนิทสนมกัน

3. นิทานให้การศึกษาเสริมสร้างจินตนาการ เด็กที่ได้ฟังนิทานจึงเท่ากับได้มี โอกาสเรียนรู้ลักษณะมนุษย์ ได้เรียนรู้อุปสรรคต่างๆ ตลอดจนการเอาชนะอุปสรรคของตัวเอง คร ช่วยให้ผู้เรียนรู้เรื่องราวของชีวิตมากขึ้น สามารถจะอดทนและพยายามเอาชนะเมื่อต้องเผชิญ อุปสรรคในชีวิต

4. นิทานให้ข้อคิดคติเตือนใจ มีนิทานจำนวนมาก โดยเฉพาะนิทานคติ จะให้ ข้อคิดในแง่ใดแง่หนึ่ง ช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่างๆ ที่สังคมพึงประสงค์แก่ผู้ฟัง เช่น ความซื่อสัตย์ การเชื่อฟังผู้ใหญ่ การพูดจาไพเราะอ่อนหวาน ความขยันขันแข็ง ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นต้น

5. นิทานช่วยสะท้อนให้เห็นสภาพสังคมไทยในอดีตในหลายๆด้าน เช่น ลักษณะ ของสังคม วิถีชีวิตตลอดจนประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ เป็นต้น ถ้าผู้ฟังหรือผู้อ่านรู้จักสังเกต วิเคราะห์นิทาน ก็จะทำให้เกิดความเข้าใจสภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นต่างๆอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่าคุณค่าของนิทานพื้นบ้าน สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ของนักเรียน ที่จะสามารถเรียนรู้ สภาพสังคม ประเพณี ค่านิยม ความเชื่อตลอดทั้งวิถีชีวิตของคน ในสมัยโบราณ ที่แทรกซึมอยู่ในเนื้อเรื่องของนิทานพื้นบ้าน

3.6 วิธีการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้าน

นิทานสามารถนำมาใช้ในการสอนความรู้ต่างๆ ให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดีทั้งยัง เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ช่วยสร้างความเข้าใจก่อให้เกิดคุณธรรมและจิตสำนึกและ ส่งเสริมจินตนาการให้แก่ผู้เรียน โดยการเล่านิทานให้เด็กฟัง หรือให้เด็กเป็นผู้อ่านเอง มีนักวิชาการ หลายท่านได้กล่าวถึงวิธีการสอน โดยใช้นิทานพื้นบ้านไว้ดังนี้

บันลือ พฤษะวัน (2545, น.149) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนโดยใช้นิทานว่า ให้นักเรียนอ่านคร่าว ๆ เพื่อสำรวจค่าง่ายคำยากและทำความเข้าใจความหมาย ให้นักเรียนเล่นเกมเรอถามฉับ ตอบจากเนื้อเรื่องในนิทาน ให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามและเป็นผู้ตอบคำถาม ให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้และออกมาอภิปราย

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, น.6) ได้กล่าวถึง การนำนิทานพื้นบ้านมาใช้ในการสอนอ่านนิทานพื้นบ้านมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตตามความเป็นอยู่ของผู้เรียนอันจะเป็นแรงจูงใจให้เกิดความอยากรู้อยากเรียน

อาภรณ์ ใจเที่ยง (2550, น.190) ได้กล่าวถึงวิธีสอนโดยใช้นิทานว่าเริ่มต้นด้วยการสร้างความสนใจให้เด็กก่อน ใช้เวลาที่เหมาะสม ควรมีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน ความยาวของเรื่องไม่ควรยาวเกินไปจนทำให้เกิดความสับสน เน้นความสำคัญของเรื่องให้ชัดเจน ควรเน้นตัวสำคัญของเรื่องมากกว่าตัวประกอบ ควรใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเด็ก สรุปการใช้นิทานโดยเรียกจุดสนใจของนักเรียน อาจใช้คำพังเพย คำคม สุภาษิตต่างๆ ที่ชี้ให้เห็นถึงคุณและโทษของการกระทำตามท้องเรื่อง และเน้นการนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่าการสอนโดยใช้นิทานจะทำให้ให้นักเรียนมีความสนใจในการอ่าน เกิดการเพติดเพลิน และได้รับรู้ในหลายด้าน เช่น ครูผู้สอนสามารถฝึกนักเรียนอ่านสรุปใจความสำคัญ วิเคราะห์เหตุการณ์ ลักษณะตัวละคร องค์ประกอบ ข้อคิดในนิทาน ครูตั้งคำถามและนักเรียนตอบคำถาม ร่วมกันอภิปรายหลังการอ่านนิทาน นอกจากนั้นนิทานสอดแทรกวัฒนธรรมประเพณีได้รับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การใช้จินตนาการ และการพัฒนาทักษะทางภาษาของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

มีผู้วิจัยหลายท่านที่ได้ดำเนินนิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความ ผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างผู้วิจัยที่ใช้นิทานพื้นบ้านมาเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านจับใจความ และมีผลสัมฤทธิ์ในการอ่านจับใจความสูงขึ้น

สาธิตา รตทอง (2548, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง “ การใช้นิทานเพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศาลเจ้า (ทำวนุกูลวิทยา) กรุงเทพมหานคร” กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียนศาลเจ้า (ทำวนุกูลวิทยา) จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายจากจำนวนนักเรียน 4 ห้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยนิทาน จำนวน 14 เรื่อง แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมิน กิจกรรมการ

อ่านเชิงวิเคราะห์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียนและหลังเรียนแบบ
 คู่ขนาน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า
 (1) นักเรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์โคนิซันิทานในระหว่างเรียนสูงขึ้นตามลำดับ
 และ (2) นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ 0.1

อาริยา อินทมะคัน (2553, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง “ การพัฒนาการอ่านจับ
 ใจความโดยใช้หนังสือนิทานอีสปนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปะคำดง ปีการศึกษา
 2553” มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 3 ให้สูงขึ้น เพื่อสร้างหนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่านจับใจความ จำนวน 8 เล่ม
 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการ
 เรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่านจับใจความ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปะคำดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
 จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัย
 สร้างขึ้น โดยมีเนื้อหาสอดคล้องเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียนเน้นการอ่านจับใจความ
 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 1 การอ่าน
 จำนวน 8 เล่ม แผนการจัดการเรียนรู้การจับใจความ โดยใช้หนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่านจับ
 ใจความ เป็นสื่อ จำนวน 16 แผนและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความก่อนเรียน
 และหลังเรียน เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ผลการวิจัยพบว่า
 (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปะ
 คำดง จำนวน 5 คนที่ได้รับการพัฒนาการอ่านจับใจความ โดยใช้หนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่าน
 จับใจความ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการอ่านจับใจความสูงขึ้นจากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน (2) หนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่านจับใจความ ชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 เล่ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.42/84.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์
 มาตรฐานที่กำหนดไว้ 80/80 (3) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ โดยใช้
 หนังสือนิทานอีสปพัฒนาการอ่านจับใจความมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมเท่ากับ 4.37 ซึ่งอยู่ใน
 ระดับพอใจมาก

กาญจนา เสติตั้ง (2556, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริม
 การอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้นิทานพื้นบ้านกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านไผ่ดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยใช้นิทานพื้นบ้าน มีประสิทธิภาพเท่ากับ 81.44/80.11 และเมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานพื้นบ้าน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.66 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุดแสดงว่าชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจที่สร้างขึ้นสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจได้

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

บอสมา (Bosma, 1981) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้นิทานพื้นเมืองเพื่อเป็นสื่อการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนประถมศึกษาของมลรัฐมิชิแกน ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 99 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 50 คนและกลุ่มควบคุม 49 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน แต่กลุ่มทดลองมีการพัฒนาการอ่านเพิ่มขึ้นหลังจากใช้นิทานพื้นเมือง นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนสนใจนิทานพื้นเมืองมากขึ้นควรนำมาใช้เป็นที่กระตุ้นให้นักเรียนสนใจอ่านต่อไป

ฟูเลอร์ (Fuhler 1990 อ้างใน ประทีร อังสุวร 2539, น.19) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอน นักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนซึ่งไม่สนใจในการอ่านหนังสือที่โรงเรียน นอร์ท จูเนียร์ ไฮสกูล (North. Junior Hight School) ในเมืองสก็ทกับเลค (Grystal Lake) รัฐอิลลินอย (Illinois) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยใช้โปรแกรมการอ่านที่สร้างมาจากพื้นฐานทางวรรณกรรม ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้โปรแกรมการอ่านจากพื้นฐานวรรณกรรมมีการพัฒนาการด้านการเรียนสูงขึ้นและนักเรียนมีนิสัยการอ่านเพิ่มขึ้น

กัททรี (Guthrie, 1997) ได้ทำการศึกษาเรื่องการนำนิทานพื้นเมืองของรัฐเคนตักกี (Kentucky) สหรัฐอเมริกา มาใช้เป็นแหล่งความรู้ในการจัดโปรแกรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐเคนตักกี ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 30 คนจากหัวหน้าหมวดทั้ง 152 คน ผลวิจัยปรากฏว่า ร้อยละ 40 เสนอให้ใช้นิทานพื้นเมืองในการจัดโปรแกรมการสอนและร้อยละ 60 เห็นว่านิทานพื้นบ้านเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่านักการศึกษาสนใจนำนิทานพื้นบ้านมาปรับปรุงเพื่อเป็นสื่อในการสอน เพื่อช่วยในเรื่องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น สรุปได้ว่านิทานพื้นบ้านสามารถพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่ม โรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี” ครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของ กลุ่ม โรงเรียนด่านทับตะโก อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี ซึ่งจัดชั้นเรียนแบบความสามารถ

1.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 17 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้าน จำนวน 5 แผน 10 ชั่วโมง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบปรนัย

2.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.3.1 การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและการเรียนรู้แกนกลาง ของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาสอนทั้งหมด 10 ชั่วโมงโดยแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล รายละเอียดดังนี้

(1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “งูเหลือมคายพิษ” จำนวน 2 ชั่วโมง

(2) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง” จำนวน 2 ชั่วโมง

(3) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต” จำนวน 2 ชั่วโมง

(4) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “รากไม้วิเศษ” จำนวน 2 ชั่วโมง

(5) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” จำนวน 2 ชั่วโมง

5) นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาชั้นคณาจารย์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

6) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาชั้นคณาจารย์พร้อมแบบประเมินความสอดคล้องเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

7) นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างเสร็จ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมิน ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม และนำไปประเมินค่าความ

สอดคล้องโดยใช้มาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามหลักของลิเคิร์ตและได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.93

5	หมายถึง	สอดคล้องมากที่สุด
4	หมายถึง	สอดคล้องมาก
3	หมายถึง	สอดคล้องปานกลาง
2	หมายถึง	สอดคล้องน้อย
1	หมายถึง	สอดคล้องน้อยที่สุด

2.3.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความภาษาไทย ผู้วิจัยได้

ศึกษาแนวคิดจากเอกสาร ตำราวิชาการ และได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

1) ศึกษาทฤษฎีการสร้างแบบวัดความสามารถจากหนังสือการวัดผลการศึกษาของสมนึก กัททิษณี (2553, น.79 -223) เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความ

2) สร้างแบบวัดความสามารถทางการเรียนด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัย

3) สร้างแบบวัดความสามารถแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน แต่ละข้อมีคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียวจำนวน 30 ข้อ

4) นำแบบวัดความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์ กิจกรรมจากนั้นแก้ไขตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

5) นำแบบวัดความสามารถพร้อมกับแบบประเมินเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อและได้ทำการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

+ 1 เมื่อท่านว่าสอดคล้อง

0 เมื่อท่านไม่แน่ใจ

- 1 เมื่อท่านเห็นว่าไม่สอดคล้อง

6) วิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยใช้สูตรหาค่า IOC (Index of Item Objective congruence) สมนึก กัททิษณี. 2553, น.221) เพื่อหาผลรวมของคะแนนในข้อสอบแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้ว

นำมาหาค่าเฉลี่ยและเทียบเกณฑ์ที่ปรากฏว่า แบบทดสอบนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.67 – 1.00

7) นำแบบวัดความสามารถที่ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องแล้ว จำนวน 30 ข้อ ไปทดลอง (Try-out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดด่านทับตะโก ที่เคยเรียน เนื้อหาวิชาภาษาไทยนี้มาแล้วนำกระดาษคำตอบที่นักเรียนทำข้อสอบมาตรวจให้คะแนน ถ้าตอบถูก ให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 หลังจากนั้นรวมคะแนนของแต่ละคน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบวัดความสามารถโดยหาค่าอำนาจจำแนก 0.73

8) นำแบบวัดความสามารถที่มีค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดความสามารถตามวิธีการของ Lovett. (1957; อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด.2553, น.91-93) ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.87 อยู่ในเกณฑ์สูงสามารถ นำแบบวัดความสามารถชุดนี้ไปใช้ได้

9) จัดพิมพ์แบบวัดความสามารถที่ผ่านการตรวจสอบหาคุณภาพเป็นฉบับสมบูรณ์ จำนวน 20 ข้อ เพื่อไปใช้ทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง อำเภोजอมบึง จังหวัดราชบุรี โดยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1.1 ผู้วิจัยเตรียมสถานที่ สื่อ อุปกรณ์ให้มีความพร้อมล่วงหน้าก่อนทำการสอนจริง โดยจัดสภาพห้องเรียนและนักเรียนให้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนการสอน

3.1.2 ก่อนทำการทดลองสอน ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน ซึ่งใช้แบบวัดความสามารถที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ แบบทดสอบการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน จำนวน 20 ข้อ

3.1.3 ดำเนินการทดลองตามแผนการทดลองที่ได้ระบุไว้จนครบทั้ง 5 แผน โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 10 ชั่วโมง

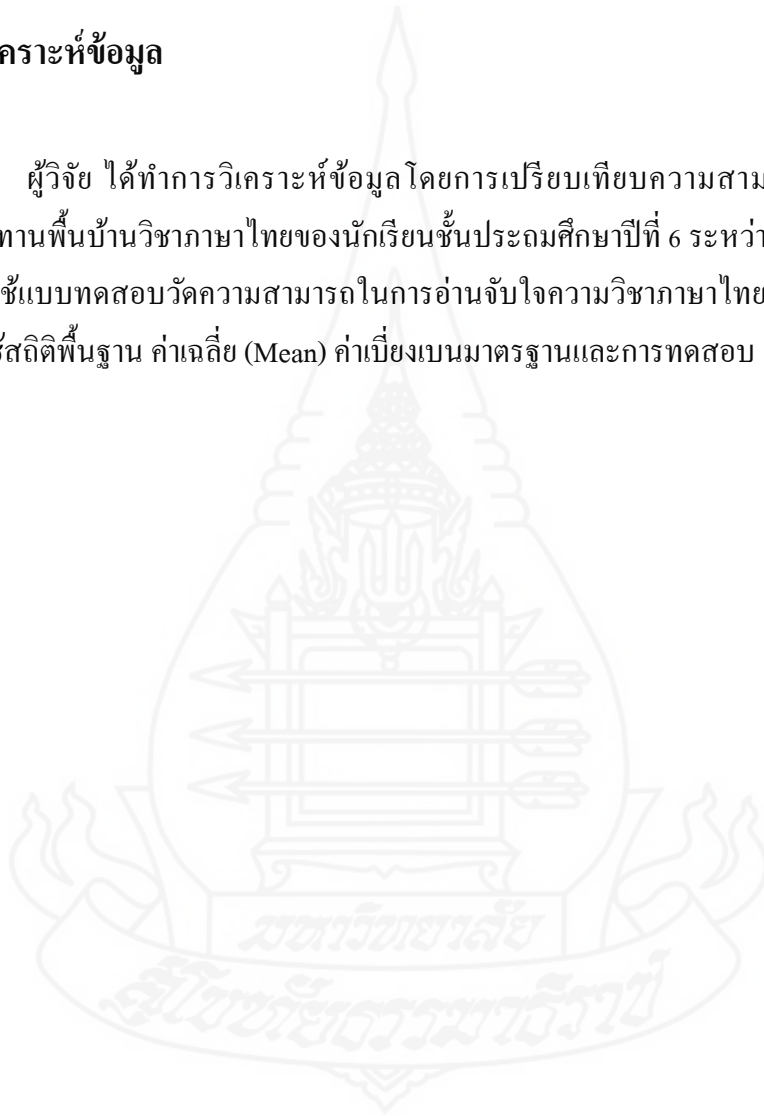
3.1.4 หลังจากสิ้นสุดการทดลองทำการวัดความสามารถหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบหลังเรียนซึ่งเป็นแบบทดสอบคู่ขนานกับฉบับแรก แล้วตรวจนับคะแนน

3.2 ระยะเวลาในการดำเนินการทดลอง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 ชั่วโมง

3.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบค่าที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้านวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทย เป็นสื่อในการเรียน ด้วยการ ใช้สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบ ค่าที

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี ที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความสามารถในการอ่านจับใจความ	จำนวนคน (N)	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ร้อยละของคะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ทดสอบ (t-test)
ก่อนการทดลอง	17	8.41	47.91	1.18	18.33
หลังการทดลอง	17	13.88	68.82	1.32	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การทำวิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่ม โรงเรียนด้านทับตะโก จังหวัดราชบุรี ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

1.2 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านมีความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.3 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มโรงเรียนด้านทับตะโก จังหวัดราชบุรี จำนวน 7 โรงเรียน จำนวน 10 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 277 คน โดยจัดชั้นเรียนแบบคละความสามารถ

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 17 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนการสอนในชั้นสอน จำนวน 5 แผน โดยใช้เวลาสอน แผนละ 2 ชั่วโมง นำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องแผนการสอน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน

1.3.3 คุณภาพเครื่องมือ

นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อและแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา

1.3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ทดสอบก่อนเรียน (Pre test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแบบปรนัย

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผน นำไปทดลองสอน โดยผู้วิจัยทำการสอนได้ทำการสอนด้วยตนเอง โดยใช้เวลาสอนแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง

3) ทดสอบหลังเรียน (Post test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยแบบปรนัย

1.3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยก่อนและหลังเรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนการสอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

1.4 ผลการวิจัย

ความสามารถด้านการจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียน โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5

2. อภิปรายผล

ผลการวิจัยเพื่อศึกษาผลการใช้นิทานพื้นบ้านที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากนิทานทำให้นักเรียนได้เกิดความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้เรียนรู้เหตุการณ์จากเนื้อหาของนิทานพื้นบ้านซึ่งเป็นเรื่องใกล้ตัวนักเรียนอีกด้วย โดยครูสามารถใช้นิทานพื้นบ้านนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้มากขึ้น นิทานมีความสำคัญในการพัฒนาทักษะทางภาษาในหลายด้าน ได้แก่ ทักษะการอ่าน

ทักษะการฟัง นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี แง่คิดคติสอนใจและสามารถนำมาประยุกต์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข จึงส่งผลต่อความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ ศรีชุมพวง (2550) ได้ศึกษาผลการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้เป็นสื่อการเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา พร้อมดิษฐ์ (2546) ได้ศึกษา ผลของการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการอ่านจับใจความมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้นิทานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ นภา บุญคำลือ (2547) ที่ได้ศึกษาการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลลำปาง จังหวัดลำปาง พบว่าการใช้นิทานเป็นสื่อเพื่อฝึกทักษะการอ่านจับใจความทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรเลือกนิทานพื้นบ้าน ให้มีความเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน

3.1.2 ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านจับใจความอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนสามารถนำทักษะการอ่านจับใจความไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

3.2.1 ควรศึกษางานวิจัยโดยการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อในการพัฒนาทักษะภาษาไทยในด้านอื่น ได้แก่ การเขียน การฟัง การพูด เป็นต้น

3.2.2 ควรศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยของนักเรียนในแต่ละระดับชั้น เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านจับใจความให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนแต่ละคน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ศรีชุมพวง. (2550). ผลการสอนโดยใช้นิทานพื้นบ้านภาคใต้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านจับใจความภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประชาวิทยา จังหวัดตรัง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- กรมวิชาการ. (2546). การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กาญจนา เสติตั้ง. (2556). การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้นิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, สุราษฎร์ธานี.
- กิ่งแก้ว อุตถากร. (2519). คติชนวิทยา. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 184. กรุงเทพฯ: หน่วยงานศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู. (2514).
- กุหลาบ มัลลิกะมาส. (2516). คติชาวบ้าน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- _____. (2518). คติชาวบ้าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ขนิษฐา จิตชินะกุล. (2545). ขนบธรรมเนียมและประเพณีความเชื่อการละเล่นพื้นบ้าน. ในหนังสือ คติชนวิทยา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จีเรียง บุญสม. (2543). ผลของเพื่อนช่วยสอนร่วมกับการเสริมแรงที่มีต่อ เจตคติ ความสามารถในการอ่านออกเสียง และความสามารถในการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จูไรรัตน์ ลักษณะศิริและบาหยันอิมตำราญ. (2547). การใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: พี.เพรส.
- _____. (2552). การใช้ภาษาไทย: หนังสือในโครงการตำราและหนังสือคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร, วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- เจือ สตะเวทิน. (2517). คติชาวบ้านไทย. กรุงเทพฯ: สุทธิสารการพิมพ์.

- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). *การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- _____. (2552). *การสอนภาษาไทย ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระจายสา.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2543). *ทักษะการเขียนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัศนีย์ สุขเมธี. (2544). *การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ธวัช ปุณโณทก. (2552). *นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- นภา บุญคำลือ. (2547). *การใช้นิทานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลลำปาง จังหวัดลำปาง*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- บัญญัติ พุกกะวัน. (2545). *แนวทางการพัฒนาการอ่านเร็ว คิดเป็น*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประคอง นิมมานเหมินทร์. (2538). *นิทานพื้นบ้าน*. เอกสารการสอนชุดภาษาไทย หน่วยที่ 3 นนทบุรี.
- _____. (2547). *นิทานพื้นบ้านไทย*. ใน สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่ม 26. หน้า 7 – 52. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ประทีป วาทิกทินกร. (2542). *ลักษณะและการใช้ภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประยูร ทรงศิลป์. (2542). *การศึกษาวิเคราะห์ตำนานและนิทานพื้นบ้านเขมรภาคที่ 1-9*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ปาริชาติ แฝงบุตตา. (2553). *การพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความ โดยใช้ชุดการสอนนิทานพื้นบ้านนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- รัตน์ฤทัย สัจจพันธุ์. (2547). *การสังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน*. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย*. หน่วยที่ 6 นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์.
- สาธิตา รถทอง. (2548). *การใช้นิทานเพื่อพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศาลเจ้า (หัวานุกูลวิทยา) กรุงเทพฯ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
- วิเชียร เกษประทุม. (2547). *นิทานพื้นบ้าน*. กรุงเทพฯ: พัฒนาเพรส แอนด์ดีไซน์.

- แวมยุรา เหมือนนิล. (2541). *การอ่านจับใจความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- _____. (2553). *การอ่านจับใจความ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2544). *เทคนิควิจัยด้านการอ่าน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- _____. (2552). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการอ่านภาษาไทย*. หน่วยที่ 1-8 (พิมพ์ครั้งที่ 6). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช.
- _____. (2552). *สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3)*. กรุงเทพฯ: องค์การค้ำของสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัดกรุงเทพฯ(สทสค).
- สุพัตรา พร้อมดิษฐ์. (2546). *ผลของการใช้นิทานพื้นบ้านจังหวัดจันทบุรีที่มีต่อการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชราช, นนทบุรี.
- สุปรานี พัดทอง.(2545). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2550). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อาริยา อินทรมะดัน. (2553). *การพัฒนาการอ่านจับใจความโดยใช้หนังสือนิทานอีสปของนักเรียน*.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

1. นางสาวเสาวลักษณ์ กัณหา

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขาย้อยวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

วุฒิการศึกษา กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

2. นางสาวรุ่งทิพา สิงห์เทียน

ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขาย้อยวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

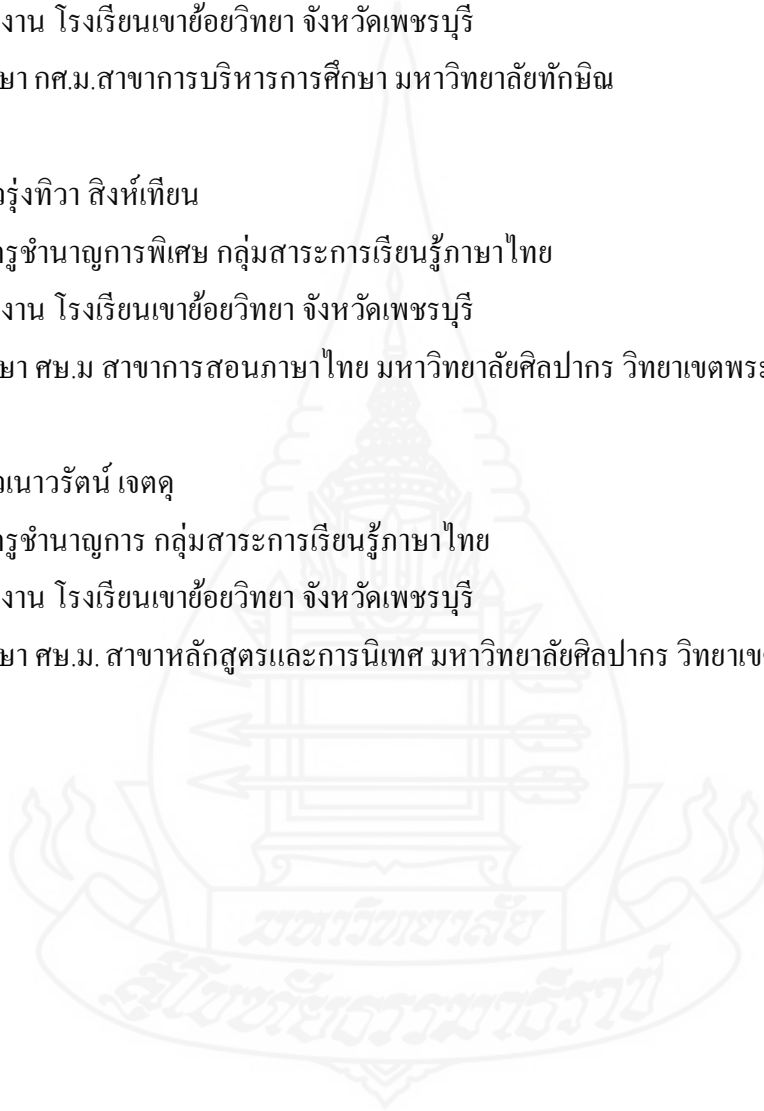
วุฒิการศึกษา ศษ.ม สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

3. นางสาวเนาวรัตน์ เจตคุ

ตำแหน่ง ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สถานที่ทำงาน โรงเรียนเขาย้อยวิทยา จังหวัดเพชรบุรี

วุฒิการศึกษา ศษ.ม. สาขาหลักสูตรและการนิเทศ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนาม
จันทร์

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๒๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๒๒๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย
เรียน นางสาวเสาวลักษณ์ กัณหา
สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจิราพร กุลแก้ว นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้นันทนาการที่บ้านที่มีต่อความสามารถในการจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มโรงเรียนด่านทับตะโก จังหวัดราชบุรี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๗-๐๑๗-๔๙๙๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๒๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวรุ่งทิวา สิงห์เทียน

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจิราพร กุลแก้ว นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้พื้นที่บ้านที่มีต่อความสามารถในการจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มโรงเรียนตำบลทับตะโก จังหวัดราชบุรี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรนาท แสนสา)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๗-๐๑๗-๔๙๙๔

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/ ๒๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๑๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวเนาวรัตน์ เจตคุ

สิ่งที่ส่งมาด้วยโครงการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจิราพร กุลแก้ว นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ผลการใช้นันทนาการที่บ้านที่มีต่อความสามารถในการจับใจความวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ กลุ่มโรงเรียนตำบลทับตะโก จังหวัดราชบุรี ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำ นั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอ ความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อ การปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นิรินาท แสนสา)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๙๗-๐๑๗-๔๙๙๔

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบหลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้

แบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ซ็อนกะลา” แล้วตอบคำถาม ข้อ 1-10 ให้ถูกต้อง

นิทานเรื่อง “ซ็อนกะลา”

มีชายหนุ่มสองคน ทั้งสองคนเป็นเพื่อนสนิทกันมาก โดยที่คนหนึ่งมีฐานะร่ำรวย แต่คน
 หนึ่งฐานะยากจนและด้วยความจน...ชายหนุ่มจึงนำภรรยาของตนไปจำนำไว้กับเพื่อนที่รวยกว่า
 วันหนึ่งหนุ่มเศรษฐี ได้เชื้อเชิญหนุ่มที่จนมาทานข้าวด้วยโดยเอาซ็อนทำจากกะลามาให้
 เพื่อนใช้จึงทำให้เขารู้สึกน้อยใจในโชคชะตาจึงเก็บเอาซ็อนกะลามาไว้ที่บ้านเมื่อทุกครั้งที่เขา
 มองเห็นซ็อนนี้ เขาก็อดทนทำงานอย่างขยันขันแข็งจนร่ำรวยต่อไปในที่สุดจนได้ภรรยาของเขา
 กลับคืนมา.....

1. ชายที่มีฐานะร่ำรวยมีลักษณะนิสัยตรงกับข้อใด
 - ก. รักพวกพ้อง
 - ข. เห็นแก่ตนเอง
 - ค. ดูหมิ่นผู้อื่น
 - ง. ช่วยเหลือแบ่งปัน
2. สาเหตุใดชายหนุ่มพาภรรยาไปจำนำกับเพื่อน
 - ก. เพราะเขามีฐานะยากจน
 - ข. เพราะเขาเขามีน้ำใจต่อเพื่อน
 - ค. เพราะเขาต้องเห็นแก่ตัว
 - ง. เพราะเขาต้องขยันทำงาน
3. ทำไมเศรษฐีจึงให้ซ็อนกะลาแก่เพื่อนของเขา
 - ก. เพราะเป็นของหายาก
 - ข. เพราะเป็นของที่มีมูลค่าสูง
 - ค. เพราะให้เป็นของขวัญวันเกิด
 - ง. เพราะเพื่อนของเขามีฐานะยากจน
4. เหตุการณ์ใดเกิดหลังจากที่เขาได้ซ็อนกะลาจากเศรษฐี
 - ก. เขาตั้งใจทำงานและพาภรรยาไปจำนำเศรษฐี

- ข. เขาตั้งใจทำงานและนำช้อนกะลาไปคืนเศรษฐี
- ค. เขาเขาตั้งใจทำงานจนร่ำรวยกลายเป็นเศรษฐี
- ง. เขาเขาตั้งใจทำงานและนำช้อนกะลากลับไปขายเศรษฐี

5. จากเรื่องชายยากจนมีลักษณะนิสัยอย่างไร

- ก. ไม่เชื่อฟังใคร
- ข. ขยันหมั่นเพียร
- ค. มองโลกในแง่ดี
- ง. มีน้ำใจไมตรี

6. ลักษณะที่ดีที่นักเรียนได้จากการอ่านเรื่องนี้คือข้อใด

- ก. ความขยันหมั่นเพียร
- ข. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน
- ค. ความอิจฉาริษยา
- ง. ความสมัครสมานสามัคคี

7. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ตรงกับนิทานเรื่อง ช้อนกะลา

- ก. แก้วคบเพื่อนแต่คนที่มีฐานะร่ำรวย
- ข. มะลิถูกเพื่อนที่ห่อข้าวมากินที่โรงเรียน
- ค. ชมพูแบ่งปันขนมกับเพื่อนที่ไม่มีเงิน
- ง. นักร้องเพื่อนเล่นเกมหลังเลิกเรียนทุกวัน

8. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับสาม

- ก. เขาได้ภรรยาของเขาคืน
- ข. เขามารับประทานที่บ้านเศรษฐี
- ค. เขาน้อยใจในโชคชะตา
- ง. เขาอดทนและตั้งใจทำงาน

9. ชายยากจนรู้สึกอย่างไรเมื่อได้ช้อนกะลาจากเศรษฐี

- ก. ดีใจ
- ข. เสียใจ
- ค. น้อยใจ
- ง. เฉย ๆ

10. นิทานเรื่องนี้ตรงกับเรื่องใดมากที่สุด

- ก. พระสังข์
- ข. ปลาบู่ทอง
- ค. อุทัยเทวี
- ง. โสนน้อยเรือนาน

ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ถ้าแกลบ” แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-20 ให้ถูกต้อง

นิทานเรื่อง “ถ้าแกลบ”

เศรษฐีมาจากกรุงเทพเพื่อจะมาเที่ยวเพชรบุรี ก็มาหยุดพักอยู่ที่ถ้าแกลบ และถามยายว่าคุณยายครับ คุณยาย ถ้านี้ทำไมถึงเรียกว่าถ้าแกลบ เพราะอะไร อ้าว..... ไอ้หนูนั่งลง เดี่ยวยายจะเล่าให้ฟัง ประวัติเป็นอย่างไร

เรื่องมีอยู่ว่าตาตุ้ม แยกไปขึ้นตาลตรงหน้าถ้าแกลบ พอแกลกลับมา แกลเห็นแกลบกองอยู่หน้าถ้าแกลบ แกลก็บอกยายเลยว่าเอาตะกร้าไปหาบแกลบมาเคี้ยวน้ำตาลสิ แกลบอยู่หน้าถ้าแกลบนั้นแหละ ยายเลยหาบตะกร้ามา พอมาถึงหน้าถ้าแกลบ ไม่มีแกลบเหลืออยู่เลย ยายเลยจึงต่อว่าตาตุ้มว่า โทกโทกแก วันต่อมาตาตุ้มก็ไปขึ้นตาลตรงหน้าถ้าแกลบอีก ก็มีสาว ๆ ออกมาจากถ้ำนั้น 4 คน แล้วก็นำของไปชุกตรงโน้นที คนนี้ก็นำไปชุกทางนี้ที ตาตุ้มแกลกนั่งมองบนยอดตาล แกลก็มองเห็นว่าเอ๊ะ! ไอ้พวกนี้เอาอะไรไปชุกกันนะ แล้วพอพวกเขาชุกของกันเสร็จก็ไปเดินไปตลาดกันหมด ตาตุ้มเกิดความสงสัยจึงเข้าไปดู แล้วก็เจอหางนกยูงของวิเศษ แกลก็หยิบมาซ่อนเสียอีกอันหนึ่ง เมื่อสาวสี่คนกลับมาจากตลาดก็เดินมาหาของที่เคยที่ชุกของไว้ และไปได้เพียงสามคน เหลืออีกหนึ่งคนไปไม่ได้ ตาตุ้มจึงเดินออกมาถามว่า เอ๊ะ! มีงหาอะไรกันวะ สาวเมืองลับแลคนนั้นตอบกลับ หาของวิเศษชนิดี หาลุงหาเจอ ฉันจะให้ไปอยู่กับฉันด้วย ตาตุ้มเลยถามว่า นี่ ไซ้ใหม่ที่เอ็งหา สาวเมืองลับแล จึงตอบกลับว่า ไซ้ นั้นฉันขอคืนเถิดนะลุง ตาตุ้มจึงตอบกลับว่า ถ้าเอ็งให้เข้าไปด้วยข้าถึงจะคืนให้เอ็ง ผลที่สุด สาวเมืองลับแลจึงใจให้ตาตุ้มเข้าไปในเมืองด้วย พอเข้าไปในถ้ำภายในถ้ำ ข้างนอกมือข้างในสว่าง เมื่อตาตุ้มเข้าไปอยู่ในเมืองลับแล ก็ได้มีเมียและมีลูกหนึ่งคน วันหนึ่งขณะที่เมียจะไปซื้อของที่ตลาด มีเพื่อนบ้านได้ฝากให้เมียตาตุ้มซื้อของให้ ตาตุ้มจึงต้องดูแลลูกอยู่ที่บ้าน ขณะนั้นลูกร้อง ตาตุ้มก็พูดขึ้นมาว่า นอนเสียลูกเดี๋ยวมแม่ก็มาแล้ว แต่ลูกของเขาก็ไม่ยอมหยุดร้อง ตาตุ้มจึงพูดขึ้นอีกว่า เฮ้ยแม่มีงมาโน้นแล้วไง เงียบเสียไม่ต้องร้อง เมื่อข้างบ้านได้ยินเสียงตาตุ้มก็ชะโงกหน้าต่างออกมา เขาจะเอาของที่ฝากซื้อไปนั้น ชะโงกหน้าต่างมองเท่าไรก็ไม่เจอ จึงคิดว่าตาตุ้มโทกโทกนี้หว่า พอเมียตาตุ้มกลับมาถึงจึงเล่าทุกอย่างให้เมียตาตุ้มฟัง ด้วยกฎของเมืองใครที่ผิดสัจจะไม่สามารถอยู่ในเมืองต่อไปได้ เมียตาตุ้มเสียใจมาก เพราะอยากให้อยู่กับตนและลูก เมียไม่รู้จะช่วยให้ได้อย่างไรจึงขุดขมิ้นให้ลูกรูหนึ่ง แล้วกล่าวกับตาตุ้มว่า ฉันไม่มีอะไรจะให้นอกจากขมิ้นนี้ ตาตุ้มก็หยิบขมิ้นใส่บาแล้วแบกออกมา แล้วเมียก็เดินไปส่งที่ปากถ้ำ เมื่อมาเจอยายเตย ยายเตยถามแกว่าไปไหนมา แกลไปมีเมียใหม่ ไซ้ใหม่ ตาตุ้มปฏิเสธและเล่าเหตุการณ์เรื่องราวต่างให้ยายเตยฟัง ถ้ายายเตยไม่เชื่อให้ดูที่ขมิ้นที่แกถือมาด้วย แต่แกเอาไปทิ้งที่ปากถ้ำ เมื่อยายเตยพลิกดูขมิ้นไปขมิ้นที่ขุดมา ขมิ้นที่อยู่ในขมิ้นหล่นตกลงมาเป็นทองคำ ทั้งสองคนตกใจเห็นว่าเป็นทองคำ แต่สายไปเสียแล้ว และเมื่อกลับไปดูทองที่ปากถ้ำผลที่สุดกลับเจอแต่แกลบไม่เจอทอง ถ้านี้จึงกลายเป็นชื่อถ้าแกลบ

11. เพราะเหตุใดจึงเรียกถ้ำนี้ว่า “ ถ้ำแกลบ”
- เพราะมีคนนำแกลบมาทิ้งไว้
 - เพราะมีแกลบอยู่ทางเข้าปากถ้ำ
 - เพราะชาวบ้านนำแกลบมาเคี้ยวน้ำตาล
 - เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา
12. ใครเป็นผู้ที่พบกองแกลบหน้าถ้ำคนแรก
- ตาตุ้ม
 - ยายเตย
 - ผู้ใหญ่บ้าน
 - ชาวเมืองลับแล
13. ตาตุ้มเห็นชาวลับแลของจากถ้ำขณะที่เขากำลังทำอะไร
- เก็บน้ำตาลโดนด
 - เคี้ยวน้ำตาลโดนด
 - อยู่บนต้นตาลโดนด
 - เก็บลูกตาลโดนด
14. ชาวเมืองลับแลนำสิ่งใดไปซ่อนไว้ก่อนที่เขาจะไปตลาด
- ขมื่น
 - ขนนก
 - ชายผ้าจีน
 - ปืนปักผม
15. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ตาตุ้มถูกขับไล่ออกจากเมืองลับแล
- พุดจาโกหก
 - มีนิสัยลักขโมย
 - มีนิสัยเกียจคร้าน
 - แอบลักลอบเข้าเมือง
16. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ต่อไปนี้
- เพื่อนบ้านได้ฝากให้เมียตาตุ้มซื้อของให้
 - สาวเมืองลับแลต่างนำของๆคนไปซ่อน
 - ขมื่นที่อยู่ในถ้ำหล่นตกลงมาเป็นทองคำ
 - ตาตุ้มก็หยิบถุงขมื่นใส่ย่าแล้วแบกออกมา

ก. 1 2 3 4

ข. 2 1 4 3

ค. 2 1 3 4

ง. 1 2 4 3

17. ข้อความใดเป็นจริง

ก. สาวเมืองลับแล จะออกมาซื้อของที่ตลาดทุก ๆ วันพระ

ข. ตาคู่มต้องออกจากเมืองเพราะทะเลาะกับเพื่อนบ้าน

ค. ข่าที่ตาคู่มแบกกลับบ้านนั้น กลับกลายเป็นทองคำ

ง. ตาคู่มผิดสังขจะจึงถูกขับไล่ออกจากเมืองลับแล

18. เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด

ก. ที่ตั้งของถ้ำกลีบ

ข. ที่มาของชื่อถ้ำกลีบ

ค. ประวัติของชาวเมืองลับแล

ง. เรื่องเล่าของตาคู่มและยายเคย

19. นักเรียนสามารถนำแนวคิดที่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

ก. ไม่โลภมาก

ข. ไม่เอาเปรียบ

ค. ไม่เห็นแก่ตัว

ง. ไม่พูดจาโกหก

20. จากเรื่องนี้ตรงกับสำนวนใด

ก. กิ่งกำไต้ทอง

ข. ชักแม่น้ำทั้งห้า

ค. เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา

ง. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่วตาตาม

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง อำเภอจอมบึง จังหวัดราชบุรี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

นิทานเรื่อง “สามเกลอ”

มีสามเกลอกลุ่มหนึ่ง มีเสือ ไก่ และ กระจ่าง ทั้งสามช่วยเหลือซึ่งกันและกันและพากันไปทำงานเวรที่หนึ่งมีหน้าที่หุงข้าว เวนที่สองนั้นทำหน้าที่ต้องไปหาอาหาร เวนแรกเป็นเวรของเสือ เสือกก็ไปกัดตัวอะไรไม่รู้มาทำแคงให้กิน เวนสองเป็นเวรไก่ ไก่ไม่สามารถกัดตัวอะไรเพื่อมาทำอาหารได้ จึงออกไปได้ไข่มา 3 ฟอง และนำมาทำอาหารกิน เวนสามเป็นเวรกระจ่าง กระจ่างก็ไม่สามารถกัดเหยื่อและออกไปได้ จึงคิดอยากออกไปแบบไก่ ก็เบ่งออกมาแต่กลับกลายเป็นอุจจาระ และก็นำไปให้เสือและไก่กิน เมื่อเสารู้ว่ากระจ่างนำอุจจาระมาทำเป็นอาหาร จึงโกรธมาก กระจ่างจึงกระโดดหนีมาถึงกอไผ่จึงออกอุบายว่า มีพระอินทร์มาลืซอไฟเราะ จึงชวนเสือนั่งฟัง เสือหลงกลเอาหูเงี้ยวฟัง กลับถูกต้นไม้ที่โคนลมพัดเบียดหูเข้าไป จนร้องลั่น กระจ่างหนีเสือกจนตกบ่อน้ำ เสือกก็กระโดดตามลงไป กระจ่างจึงออกอุบายกับเสือกว่าน้ำนี้เย็นเสียจริง สบายจนไม่อยากจะขึ้นจากบ่อเลย เมื่อเสือกได้ฟังดังนั้นจึงเหวี่ยงกระจ่างขึ้นมานบนบ่อน้ำ ขณะนั้นชาวบ้านเห็นเสือกตกบ่อน้ำของตัวเองจึงช่วยกันตีเสือกจนตาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “สามเกลอ” แล้วตอบคำถาม ข้อ 1-10 ให้ถูกต้อง

1. นิทานเรื่อง “สามเกลอ” มีสัตว์อะไรบ้าง

- ก. ไก่ กระจ่าง หมู
- ข. ไก่ เสือ กระจ่าง
- ค. นก เสือ กระจ่าง
- ง. นก เสือ กระจ่าง

2. เวนที่หนึ่งมีหน้าที่ทำอะไร

- ก. หุงข้าว ข. ทำกับข้าว
- ค. ทำอาหาร ง. ก่อเตาไฟ

3. เมื่อไก่ไม่สามารถหาเนื้อสัตว์อย่างเสื่อได้จึงนำอะไรมาทำเป็นอาหาร
 - ก. ไช้ ข. หนอน
 - ค. ข้าวโพด ง. ข้าวเปลือก
4. เสื่อโมโหกระต่ายจากสาเหตุใด
 - ก. กระต่ายชอบแกล้งเสื่อ
 - ข. กระต่ายชอบสร้างปัญหา
 - ค. กระต่ายนำอุจจาระมาทำอาหาร
 - ง. กระต่ายไม่รับผิดชอบในหน้าที่ของตน
5. จากเรื่องกระต่ายมีลักษณะนิสัยอย่างไร
 - ก. มีภาวะผู้นำ ข. มีความเจ้าเล่ห์
 - ค. มีความรับผิดชอบ ง. มีความเห็นแก่ตัว
6. จากคำพูดว่า “มีพระอินทร์มาลีขอไฟเพราะ”เป็นคำพูดของสัตว์ชนิดใด
 - ก. ไก่ ข. กระรอก
 - ค. กระต่าย ง. ชวาบ้าน
7. เพราะเหตุใดชาวบ้านต่างพากันตีเสื่อจนตาย
 - ก. กลัวเสื่อจะทำร้ายกระต่าย
 - ข. กระต่ายนำข่าวไปบอกชาวบ้าน
 - ค. เสื่อเข้ามาขโมยอาหารในหมู่บ้าน
 - ง. กลัวเสื่อเข้ามาทำร้ายคนในหมู่บ้าน
8. การที่กระต่ายโกหกเสื่อ นักเรียนคิดว่ากระต่ายผิดศีลในข้อใด
 - ก. ข้อ 1 ข. ข้อ 2
 - ค. ข้อ 3 ง. ข้อ 5
9. นักเรียนสามารถนำแนวคิดที่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
 - ก. การคบเพื่อน ข. ความรับผิดชอบ
 - ค. การช่วยเหลือผู้อื่น ง. ความมีน้ำใจ
10. จากพฤติกรรมของกระต่าย นักเรียนคิดว่าตรงกับสำนวนใด
 - ก. ผাগเนื้อไว้กับเสื่อ ข. ไก่ได้พลอย
 - ค. ลิงหลอกเจ้า ง. กระต่ายขาเดียว

ให้นักเรียนอ่านนิทานเรื่อง “ลูกกตัญญู” แล้วตอบคำถาม ข้อ 11-20 ให้ถูกต้อง

นิทานเรื่อง “ลูกกตัญญู”

มีครอบครัวหนึ่งมีพ่อแม่และลูกอีก 2 คน เป็นผู้ชายและผู้หญิง ส่วนพ่อและแม่ร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง พี่ชายเมื่อถึงวัยบวชเรียนก็บวชเป็นพระ เหลือเพียงน้องสาวก็คอยส่งสำหรับให้พี่ชายเป็นประจำทุกวัน ทุกๆวันน้องสาวจะอาบน้ำให้พ่อและแม่ เมื่อพ่อและแม่เป็นแผลก็จะล้างแผลเช็ดแผลให้ เมื่อเสร็จแล้วก็ทำกับข้าวให้พ่อแม่ได้กินเป็นประจำอย่างนี้ทุกๆวัน เมื่อเสร็จแล้วก็ยกสำรับไปให้พี่ชายที่วัด มีอยู่วันหนึ่งน้องสาวเดินบนน้ำไปส่งสำรับพี่ชายก็เดินบนน้ำ ไม่ต้องเดินเรือแพหملهเดินบนน้ำเรื่อยไป พี่ชายก็มองดูเมื่อมาถึง พี่ชายจึงให้น้องสาวรอก่อนเมื่อตนเองมันเสร็จจึงเรียกสีกาน้องมาถามว่า ทำไมสีกาน้องจึงสามารถเดินบนน้ำได้ น้องจึงเล่าเหตุการณ์กิจวัตรประจำวันให้พี่ชายคนฟัง เมื่อพี่ชายได้ฟังดังนั้นก็ถอดใจว่าตนถือศีลตั้ง 227 ข้อยังไม่สามารถเดินบนน้ำได้ จึงตัดสินใจสึกเพื่อไปปรนนิบัติพ่อแม่เหมือนน้องเมื่อทำทุกวันๆ ก็เลยเดินบนน้ำได้ทั้ง 2 คน

11. จากนิทานเรื่อง“ลูกกตัญญู” มีตัวละครกี่ตัว

ก. 2	ข. 3
ค. 4	ง. 5
12. ทำไมน้องสาวต้องคอยส่งสำรับให้พี่ชาย

ก. พี่ชายติดคุก	ข. พี่ชายไปไถนา
ค. พี่ชายบวชพระ	ง. พี่ชายบวชเณร
13. ใครมีหน้าที่อาบน้ำและเตรียมสำรับอาหารให้พ่อแม่ทุก ๆ วัน

ก. น้ำ	ข. ป้า
ค. พี่สาว	ง. น้องสาว
14. สาเหตุใดที่ทำให้น้องสาวสามารถเดินบนน้ำได้

ก. ถือศีลกินเจ	ข. ปฏิบัติดูแลพ่อแม่ของตน
ค. ศึกษาวิชาเมื่อครั้งบวชชี	ง. ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต
15. จากนิทานเรื่อง“ลูกกตัญญู”นักเรียนคิดว่าการดูแลและตอบแทนพระคุณพ่อแม่ จะสามารถเดินบนน้ำได้หรือไม่

ก. ได้ เพราะทำดีต้องได้ดี

- ข. ได้ และต้องถือศีล 227 ข้อ
- ค. ไม่ได้ เพราะไม่มีใครมาสามารถเดินบนน้ำได้
- ง. ไม่ได้ เพราะพี่ชายก็ไม่สามารถเดินบนน้ำได้

16. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็นจริง

1. น้องสาวอาบน้ำทำแผลให้พ่อและแม่
 2. พ่อและแม่ให้วิชาเดินบนน้ำแก่น้องสาว
 3. พี่ชายเดินบิณฑบาตบนน้ำตอนเช้าทุก ๆ วัน
 4. พ่อและแม่สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง
- ก. 1 และ 4 ข. 2 และ 4
ค. 1 และ 3 ง. 2 และ 3

17. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับที่ สาม

- ก. น้องสาวเดินบนน้ำไปส่งสำหรับพี่ชาย
- ข. พ่อและแม่ร่างกายไม่ค่อยแข็งแรง
- ค. ตัดสินใจสึกเพื่อไปปรนนิบัติพ่อแม่
- ง. พี่ชายเมื่อถึงวัยบวชเรียนก็บวชเป็นพระ

18. เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด

- ก. การเดินบนน้ำ
- ข. การบวชพระ
- ค. การถือศีล ๒๒๗ ข้อ
- ง. การตอบแทนพระคุณพ่อแม่

19. จากนิทานเรื่อง “ลูกกตัญญู” ตรงกับเหตุการณ์ใดต่อไปนี้

- ก. ข้าวหอมซื้อบ้านหลังใหม่ให้พ่อแม่
- ข. น้ำหวานเอาข้าวแกลงไปขายที่โรงเรียน
- ค. น้ำเพชรพาพ่อแม่ไปกินข้าวที่ภัตตาคาร
- ง. ชะเอมช่วยแม่ร้อยพวงมาลัยขายหลังเลิกเรียน

20. นิทานเรื่องใดตรงกับเรื่องนี้มากที่สุด

- ก. ดาวลูกไก่ ข. ดาวพระศุกร์
- ค. กระจาดกับเต่า ง. ราชสีห์กับหน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “งูเหลือมคายพิษ” เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การจับใจความ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องและตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้ ตลอดจนเล่าเหตุการณ์ของเรื่องและสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเหลือมคายพิษ”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำสู่บทเรียน

1. ครูทักทายนักเรียนและให้นักเรียนดูบัตรภาพ งู ชนิดต่างๆ ได้แก่ งูเหลือม งูเห่า งูจงอาง และงูเขียว ครูถามนักเรียนว่างูแต่ละชนิดมีความเหมือนหรือความแตกต่างกันอย่างไร (แนวคำตอบ ขนาด รูปร่าง สี มีพิษ ไม่มีพิษ เป็นต้น) โดยครูสุ่มเลขที่ในการตอบ

2. ครูสนทนากับนักเรียน จากบัตรภาพที่ครูกำหนดให้ นักเรียนคิดว่า งูชนิดใดมีพิษและงูชนิดใดไม่มีพิษ โดยให้นักเรียนช่วยกันเรียงบัตรภาพตามลำดับ (แนวคำตอบ งูจงอาง งูเห่า งูเขียว และงูเหลือม) ครูถามนักเรียนว่า สาเหตุที่งูเหลือมไม่มีพิษนั้นเกิดจากสาเหตุใด หากนักเรียนไม่ทราบ เราจะได้เรียนรู้จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเหลือมคายพิษ” ในขั้นตอนต่อไป

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรมอ่านแถบข้อความนิทานจากบนกระดาน จำนวน ๕ แถบพร้อมกัน จากนั้นครูให้นักเรียนช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ของนิทานให้ถูกต้อง

ตัวอย่างแถบข้อความ

- ปู่ในพงของชวานาคีน พญาแรงแสดงคิดว่าชวานานั้นยังไม่ตาย
- สัตว์ต่าง ๆ พากันมารับพิษของงูเหลือม
- พญาแรงแและพญางูเหลือมเป็นเพื่อนรักกัน
- มดตะนอยเอาหางของตนเองจุ่มไปที่พิษ จึงได้พิษนิดเดียว
- งูเหลือมกลายเป็นงูไม่มีพิษอีกต่อไป

4. ครูให้นักเรียนจับกลุ่มๆ ละ 3-4 คน และให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเหลือมคายพิษ” โดยใช้เวลาในการอ่านประมาณ 15 นาที

5. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนเล่าเหตุการณ์จากนิทานที่อ่านตามลำดับ

6. ครูตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านที่นักเรียนอ่าน โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามประเด็นที่ครูกำหนดต่อไปนี้

- เหตุการณ์ในเรื่องเกิดขึ้นที่ใด
- เนื้อเรื่องมีสัตว์ทั้งหมดกี่ชนิด อะไรบ้าง
- ทำไมงูเหลือมจึงคายพิษ
- สัตว์ใดบ้างที่ได้รับพิษจากงูเหลือม
- มดตะนอยแหวคอดเกิดจากสาเหตุใด
- เหตุการณ์สุดท้ายของเรื่อง

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเหลือมคายพิษ”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเหลือมคายพิษ”
2. บัตรภาพ (งูเหลือม, งูเห่า, งูจงอาง, งูเขียว)
3. แถบข้อความนิทาน

การวัดผลและการประเมินผล

1. การวัดผล

- สังเกตการตอบคำถามและการทำงานของนักเรียน
- สังเกตการจับใจความจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเหลือมคายพิษ”

สื่อประกอบการสอน

บัตรภาพ

งูเหลือม

งูเห่า

งูจงอาง

งูเขียว

สื่อประกอบการสอน

แถบข้อความ

ปู่ในปากของชานาดีน พญาแรังคิดว่าชานานั้นยังไม่ตาย

สัตว์ต่างๆ พวกมันมารับพิษของงูเหลือม

พญาแรังและพญางูเหลือมเป็นเพื่อนรักกัน

มดตะนอยเอาหางของตนเองจุ่มไปที่พิษ จึงได้พิษนิดเดียว

งูเหลือมกลายเป็นงูไม่มีพิษอีกต่อไป

นิทานพื้นบ้าน

เรื่อง งูเหลือมกายพิษ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีพญาแร้งกับพญางูเหลือมเป็นเพื่อนรักกัน พญาแร้งมีหน้าที่หาอาหารที่ตายแล้ว พญาแร้งพูดกับพญางูเหลือมว่า วันนี้ทั้งวันยังไม่มีพบซากสัตว์ที่ตายแล้วเลย พญางูเหลือมจึงอาสาออกหาอาหาร

ระหว่างนั้นมีชวานาคนหนึ่งกำลังเดินหาปูนา เมื่อจับปูนาได้แล้วเขาก็ใส่ไว้ในที่พัก เมื่องูเหลือมเห็นก็ลงไปกินปูนา ชวานานั้นก็ตายไป จากนั้นงูเหลือมก็กลับมาบอกพญาแร้งว่าวันนี้เรามีอาหารกินกันแล้ว เมื่อพญาแร้งได้ฟังดังนั้น จึงบินมาตามหึ่งงูเหลือมได้บอกไว้ แต่ปูที่อยู่ในปากของชวานาคืน พญาแร้งเห็นดังนั้น คิดว่าชวานายังไม่ตาย จึงกลับมาบอกงูเหลือม งูเหลือมเมื่อได้ยินดังนั้น ก็เสียใจมากและคิดว่าพิษของตนเองที่มีมากกว่าใครในโลกนี้ ซึ่งไม่มีใครมีพิษเท่าเรา อย่างนี้เราต้องคายพิษแจกสัตว์เล็กสัตว์ใหญ่เสียแล้ว

วันรุ่งขึ้นงูเหลือมจึงประกาศว่าใครอยากได้พิษของตนก็ให้มากันเถิด เจ้างูเห่าไฟ งูเห่าดำ มากันก่อน ต่อมาก็เป็นตะเข็บตะขาบ สิ้งหะ สัตว์เล็ก ๆ น้อย ๆ มด ตานอย ก็มายืนจนเอวคอดแล้วก็ไม่ได้อะไรกับเขา มด ตานอยคิดว่าได้พิษนิดหน่อยก็ไม่ใช่ไร จึงเอาหางของตนเองจุ่มไปที่พิษนั้น มด ตานอยจึงได้พิษไปหน่อยหนึ่ง แมลงปอ ก็มายืนรอนานจน ขาเปียด สิ้งหะ สัตว์ทั้งหลายก็พากันมาเอาพิษจนหมดสิ้นแล้วก็พากันกลับตั้งแต่นั้นงูเหลือมก็กลายเป็นงูที่ไม่มีพิษ ไม่มีทางสู้รบตบมืออะไรได้อีก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง”

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การจับใจความ ทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องี่อ่าน สามารถจับประเด็นสำคัญของเรื่องและตั้งคำถามตอบคำถามจากเรื่องี่อ่านได้ ตลอดจนเล่าเหตุการณ์ของเรื่องและสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องี่อ่านได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องี่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องี่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องี่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำสู่บทเรียน

1. ครูทักทายนักเรียนและถามนักเรียนว่านิทานเรื่องใดบ้างที่มีตัวละครเป็นกระต่าย (แนวคำตอบนิทาน กระต่ายกับไก่ป่า กระต่ายป่ากับกบ กระต่ายกับเต่าเป็นต้น) และนักเรียน ชื่นชอบนิทานเรื่องใด เพราะเหตุใด
2. ครูถามนักเรียนว่านักเรียนเคยอ่านนิทานเรื่อง “กระต่ายกับเต่า” หรือไม่ เหตุการณ์ และบทสรุปในเรื่องเป็นอย่างไร โดยให้นักเรียนช่วยกันเรียงเหตุการณ์ตามลำดับ
3. ครูให้นักเรียนดูบัตรภาพ หอยโข่ง และถามนักเรียนว่านักเรียนรู้จักเคยเห็นสัตว์ชนิดนี้หรือไม่ และสัตว์ชนิดนี้อาศัยอยู่ที่ใด โดยให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตามความเข้าใจ
4. ครูถามนักเรียนว่าหากหอยโข่งวิ่งแข่งกับกระต่าย นักเรียนคิดว่าใครจะเป็นฝ่ายชนะ และหากหอยโข่งชนะ จะชนะกระต่ายด้วยวิธีใด จากนั้นครูให้นักเรียนยกมือแสดงความคิดเห็น ครูสังเกตการตอบคำถามของนักเรียนแต่ละคน

ขั้นสอน

5. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มออกมารับนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง” จากนั้นให้นักเรียนอ่านจับใจความจากนิทาน โดยใช้เวลาประมาณ 20 นาที
6. สมาชิกในกลุ่มช่วยกันจับใจความจากนิทานพื้นบ้านเรื่องที่อ่าน ได้แก่ ใคร ทำอะไรที่ไหน และบทสรุปของเรื่องเป็นอย่างไร
7. ครูให้สมาชิกแต่ละกลุ่มแสดงละครบทบาทสมมติจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง” โดยให้แต่ละกลุ่มใช้เวลาแสดงกลุ่มละ 10 นาที จนครบทุกกลุ่ม
8. ครูให้นักเรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่องเรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง” คนละ 1 คำถาม (ตัวอย่างคำถาม เหตุการณ์ของเรื่องเกิดขึ้นที่ใด กระต่ายมีลักษณะนิสัยอย่างไร หอยโข่งชนะกระต่ายด้วยวิธีใด ทำไมกระต่ายไม่มีลิ้น ทำไมกระต่ายถึงไม่มีหาง เป็นต้น) แล้วใส่กล่องคำถามที่ครูเตรียมไว้
9. ครูให้นักเรียนจับคำถามคนละ 1 คำถาม โดยครูและเพื่อนช่วยกันเฉลยคำตอบหากตอบผิด

ขั้นสรุป

10. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง” อีกหนึ่งครั้ง

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “กระต่ายกับหอยโข่ง”
2. บัตรภาพ หอยโข่ง
3. สลากคำถาม

การวัดผลและการประเมินผล

1. การวัดผล

- สังเกตการตอบคำถามและการทำงานของนักเรียน
- สังเกตการจับใจความจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเห่าลือมาคยพิช”

สื่อประกอบการสอน

บัตรภาพ

หอยโข่ง

นิทานพื้นบ้าน

เรื่อง กระท่ายกับหอยโข่ง

มีเจ้ากระท่ายตัวหนึ่งไปกินน้ำในหนองน้ำ และก็ได้เจอกับหอยโข่ง เจ้ากระท่าย ก็ทำพ่นหอยโข่งวิ่งโดย โดยถ้าใครวิ่งแพ้จะต้องถูกกิน ฝ่ายหอยโข่งก็รับคำท้า เจ้ากระท่ายกลับนอนคิดว่าหอยโข่งจะไปวิ่งได้อย่างไร แต่กลานยังช้าเลย อย่างนี้เราได้กินหอยโข่งเป็นแน่ ฝ่ายหอยโข่งจึงเรียกประชุมเหล่าหอยโข่งกันทั้งหนองน้ำ ว่าพรุ่งนี้จะมีการแข่งขันวิ่งกับเจ้ากระท่ายจอมเกร พวกเราจะทำอย่างไรกันดี หากเราแพ้เจ้ากระท่ายจะจับพวกเรากินทั้งหนองน้ำเป็นแน่ มีหอยโข่งตัวหนึ่งเสนอความคิดว่าให้หอยโข่ง แต่ละตัวฝังตัวไปตลอดระยะทาง เมื่อเจ้ากระท่ายใกล้มาถึงให้หอยโข่งผุดออกจากดิน

เมื่อเริ่มการแข่งขัน เจ้ากระท่ายก็วิ่งเหยาะๆนำหน้าหอยโข่งไปอย่างรวดเร็ว แต่เจ้าหอยโข่งก็ไปโพล่ด้านหน้าเจ้ากระท่าย เมื่อเจ้ากระท่ายเห็นดังนั้นจึงรีบวิ่ง แต่เมื่อรีบวิ่ง ไกลแค่ไหน หอยโข่งก็นำเจ้ากระท่ายได้ทุกครั้ง จนกระทั่งถึงเส้นชัย หอยโข่งเป็นผู้ชนะหอยโข่งก็จะกินเจ้ากระท่าย กระท่ายหนีไปและไม่สามารถลงไปกินน้ำที่หนองน้ำได้อีก

เมื่อกระท่ายไม่สามารถลงไปกินน้ำในหนองน้ำได้อีก เจ้ากระท่ายจึงขอร้องจระเข้ให้พาตนข้ามแม่น้ำไปอีกฝั่ง เมื่อกระท่ายข้ามไปถึงฝั่งก็กระโดดลง แทนที่กระท่ายจะขอบคุณจระเข้ กลับล้อเลียนจระเข้ว่าจระเข้หัวเหม็น จระเข้โกรธมากและคิดว่าหากเจ้ากระท่ายลงน้ำเมื่อใดจะกัดเจ้ากระท่ายกินเป็นอาหาร

เย็นวันหนึ่งเจ้ากระท่ายก็มานั่งเล่นห้อยขาที่รากไม้ยูริมแม่น้ำ แกว่งขาอยู่อย่างนั้น เมื่อจระเข้เห็นก็รีบไปที่ขาของกระท่าย กระท่ายก็อ้างว่านั่นไม่ใช่ขาของตน แต่เป็นรากไม้ จระเข้หลงกลจึงปล่อยขากระท่าย เจ้ากระท่ายก็บอกไอ้โง่นี้มันไม่ใช่รากไม้ แต่มันคือขาข้านี้แหละ แล้วก็หัวเราะพอใจ จระเข้ก็ยังโกรธมากกว่าเดิม

วันต่อมากระท่ายก็มานั่งเล่นที่ริมแม่น้ำ แต่คราวนี้เจ้ากระท่ายไม่ได้เอาขาแกว่งน้ำดังเช่นเดิม แต่นั่งเอาหางห้อยลงไปใต้รากไม้ เมื่อจระเข้เห็นดังนั้นก็รีบหางกระท่าย กระท่ายสะดุ้งทั้งตัว และคิดว่าจะใช้อูบายเดิมไม่ได้เสียแล้ว กระท่ายจึงถีบลิ้นจระเข้ จนขาด ส่วนจระเข้ก็จับหางกระท่ายขาด จระเข้จึง ไม่มีลิ้นและกระท่ายจึงไม่มีหางมาจนถึงวันนี้

นายบุญเลิศ พันทิมดวง เล่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต” เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่และอย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำสู่บทเรียน

1. ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายภาพนิทานปริศนาหลังจิ๊กซอว์ จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ 1) หนูน้อยหมวกแดง 2) เจ้าชายกบ 3) ลูกหมูสามตัว โดยครูให้นักเรียนทายว่า ภาพจิ๊กซอว์ชิ้นดังกล่าวเป็นภาพที่มาจากนิทานเรื่องอะไร โดยให้นักเรียนยกมือตอบคำถาม เมื่อนักเรียนตอบถูกครูกล่าวชื่นชม
2. ครูถามนักเรียนว่าจากนิทานทั้งสามเรื่องนั้น นักเรียนคิดว่านิทานเรื่องใดที่ให้ข้อคิดเกี่ยวกับความขยันและความเพียรพยายาม เพราะเหตุใด โดยให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม (แนวคำตอบ นิทานเรื่องลูกหมูสามตัว ความเพียรพยายามในการสร้างบ้านของลูกหมูแต่ละตัว)
3. ครูให้นักเรียนเล่านิทานเรื่องลูกหมูสามตัว โดยให้นักเรียนเล่านิทานตามลำดับเหตุการณ์ด้วยภาษาของตนเอง ประมาณ 3-4 คน

ขั้นสอน

4. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอ่านนิทานเรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต” โดยใช้เวลาในการอ่านนิทานประมาณ 20 นาที

5. เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้ว ครูแจกกระดาษโดยให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามจากนิทานเรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต” จำนวน 5 ข้อ โดยใช้คำต่อไปนี้ ใคร ทำไม อะไร ที่ไหน อย่างไร เพราะเหตุใด เมื่อใด เพราะอะไร เป็นต้น

ตัวอย่าง - เพราะเหตุใดพ่อแม่กระแตต้องวิดน้ำในทะเล

- ใครช่วยพ่อแม่ของกระแตหาลูกในทะเล

- ครอบครัวของกระแตอาศัยอยู่ที่ไหน

6. ครูนำกระดาษคำถามของแต่ละกลุ่มสลับกัน โดยแต่ละกลุ่มจะได้คำถามของเพื่อนกลุ่มอื่น จากนั้นครูให้เวลานักเรียนตอบคำถามประมาณ 30 นาที

7. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาตอบคำถามที่ตนเองได้รับหน้าชั้นเรียนครู และเพื่อนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องและแสดงความคิดเห็น

ขั้นสรุป

8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ความเพียรของพ่อแม่กระแต”
2. ภาพจากนิทาน เรื่อง หนูน้อยหมวกแดง เจ้าชายกบ ลูกหมูสามตัว
3. กระดาษคำถาม

การวัดผลและการประเมินผล

1. การวัดผล

- สังเกตการณ์ตอบคำถามและการทำงานของนักเรียน
- สังเกตการจับใจความจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “งูเห่าล้อมคอกพิช”

สื่อประกอบการสอน

เกมทายภาพนิทานปริศนา (จิกซอว์) ^๗

หนูน้อยหมวกแดง

นิทานพื้นบ้าน

เจ้าชายกบ

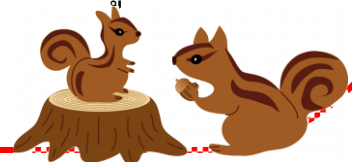
ลูกหมูสามตัว

เรื่อง ความเพียรของพ่อแม่กระเต

มีพ่อกระเต แม่กระเตสองตัวผิวเมียว ทำรังอยู่ที่ต้นมะพร้าวใกล้ทะเลแห่งหนึ่ง และมีลูกด้วยกันหนึ่งตัว

วันหนึ่งขณะที่พ่อแม่กระเตได้ออกไปหากินในป่า บังเอิญมีลมพายุใหญ่พัดเอาลูกกระเตตกลงไปในทะเล เมื่อพ่อกระเตและแม่กระเตกลับมา ไม่พบลูกตนเอง ก็คิดว่าลูกของตนจะต้องตกลงไปในทะเลเป็นแน่ จึงช่วยกันลงไปงม งามเท่าไรก็ไม่เจอ พ่อกระเตและแม่กระเต จึงมานั่งปรึกษากันว่า เราจะทำอย่างไรกันดี พ่อกระเตมีความคิดว่าเราต้องช่วยกันวิดน้ำให้ทะเลนี้แห้ง พอพุดจบ พ่อและแม่กระเตก็เอาหางลงไปจุ่มน้ำทะเล แล้วก็ขึ้นมาสะบัดๆ แล้วก็ทำอยู่อย่างนั้นเป็นประจำ เหนื่อยก็พักหายเหนื่อยก็ทำต่อ

ร้อนถึงเทวดา เทวดาก็แปลงกายลงมาถาม พ่อกระเตและแม่กระเตว่า “เจ้าวิดน้ำในทะเลนี้มีจุดประสงค์เพื่อประสงค์อะไร” พ่อและแม่กระเตก็ตอบว่า เพื่อประสงค์ว่าจะเอาลูก เพราะลูกของเราตกลงไปในทะเล หาเท่าไรก็ไม่เจอ เทวดาได้ยินดั่งนั้นก็เลยรับอาสาลงไปดำมาให้ ก็ดำมาได้ตัวหนึ่ง แต่ไม่ใช่ลูกของตัวเอง เป็นเพราะเทวดาท่านเนรมิตให้ ก็มาส่งให้พ่อกระเตและแม่กระเต แม่กระเตก็บอกว่าไม่ใช่ลูกของตัวเอง เทวดาก็ลงไปอีกก็ไปอีกครั้งและงมลูกของพ่อและแม่กระเตมาส่งให้ พ่อแม่ของกระเตดีใจมาก จึงกล่าวขอบคุณเทวดาที่ช่วยเหลือตน พอได้ลูกเสร็จสรรพเทวดา ก็เลยยกลูกตัวที่เนรมิตให้พ่อและแม่กระเตอีกตัว รวมเป็นสองตัว และเทวดาท่าน ก็กลับไป ส่วนพ่อกระเตและแม่กระเตก็ดีใจที่ได้ลูกกระเตเพิ่มมาเป็นสองตัว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “รากไม้วิเศษ”

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การจับใจความ เป็นการอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่อง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตอบคำถามได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่และอย่างไร

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “รากไม้วิเศษ”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำสู่บทเรียน

1. ครูทักทายนักเรียนและให้นักเรียนเล่นเกมปริศนาคำใบ้จากสิ่งของที่อยู่ในนิทานพื้นบ้านเรื่องต่างๆ โดยครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน จากนั้น ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่ม 1 คน เป็นคนใบ้ โดยทำท่าทางโดยห้ามพูดส่งเสียง และให้สมาชิกในกลุ่มทายว่าเป็นสิ่งของชนิดใดและอยู่ในนิทานเรื่องอะไร กลุ่มใดใช้เวลาน้อยที่สุดเป็นฝ่ายชนะ

ตัวอย่างคำใบ้

เรือนไม้สีทอง	(โสนน้อยเรือนงาม)
ขวาน	(แก้วหน้าม้า)
หอยสังข์	(สังข์ทอง)
ดอกพิกุล	(พิกุลทอง)
ปี่	(พระอภัยมณี)

2. ครูอธิบายนักเรียนว่าคำใบ้ที่นักเรียนเล่นเกมชิ้นเป็นของวิเศษในนิทานพื้นบ้านเรื่องต่างๆ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ดัง เช่นนิทานพื้นบ้านเรื่อง ที่ครูจะเล่าต่อไปนี้ ของวิเศษธรรมดาที่สามารถช่วยเหลือผู้คนและสัตว์ต่างๆ ได้ ครูให้นักเรียนช่วยกันทายว่าเป็นสิ่งของอะไร

ขั้นสอน

3. ครูแจกนิทานเรื่อง “รากไม้วิเศษ” โดยให้เวลาในการอ่านประมาณ 20 นาที เมื่อนักเรียนอ่านจบแล้วให้นักเรียนออกมาเล่าเหตุการณ์ของนิทานตามลำดับด้วยภาษา ของตนเองประมาณ 3-4 คน โดยครูสุ่มจากเลขที่

4. ครูถามนักเรียนว่าของวิเศษจากนิทานพื้นบ้านที่นักเรียนอ่านนั้นคืออะไร และของสิ่งนั้นมีประโยชน์อย่างไร หากนักเรียนมีของวิเศษ 1 อย่างนักเรียนอยากได้อะไร เพราะเหตุใด โดยให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและตอบคำถาม

5. ครูให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันช่วยกันคิดและตอบคำถาม โดยให้เขียนเป็นแผนภาพโครงเรื่องจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “รากไม้วิเศษ” ได้แก่ ตัวละคร สถานที่ เหตุการณ์ ผลของเหตุการณ์ และข้อคิดที่ได้จากเรื่อง โดยใช้เวลาในการทำประมาณ 30 นาที

6. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแผนภาพโครงเรื่องหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็น จากนั้นนำผลงานของนักเรียนไปติดป้ายนิเทศผลงานนักเรียน

ขั้นสรุป

7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่อง “รากไม้วิเศษ”

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “รากไม้วิเศษ”
2. คำใบ้สิ่งของในนิทานเรื่องต่าง ๆ
3. แผนภาพโครงเรื่อง

การวัดผลและการประเมินผล

1. การวัดผล

- สังเกตการตอบคำถามและการทำงานของนักเรียน
- สังเกตการจับใจความจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “รากไม้วิเศษ”

สื่อประกอบการสอน

คำใบ้

เรือนไม้สีทอง

โสนน้อยเรือนงาม

ขวาน

แก้วหน้าม้า

หอยสังข์

สังข์ทอง

ดอกพิกุล

พิกุลทอง

ปู่

พระอภัยมณี

แผนภาพโครงเรื่อง

นิทานพื้นบ้านเรื่อง

ตัวละคร

สถานที่

เหตุการณ์ที่ 1

เหตุการณ์ที่ 2

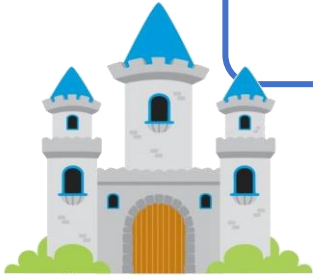
เหตุการณ์ที่ 3

เหตุการณ์ที่ 4

ผลของเหตุการณ์

ข้อคิดที่ได้

นิทานพื้นบ้าน

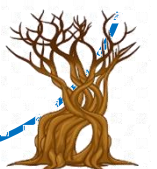

เรื่อง รากไม้วิเศษ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีตายายคู่หนึ่งพักอาศัยอยู่ในป่า มีบุตรด้วยกัน ๖ คน ต่อมา ไม่นานตาผู้เป็นสามีได้เสียชีวิตลงไป เหลือแค่ปลูกผักทำไร่เพื่อเลี้ยงลูกๆ อยู่มาวันหนึ่ง ลูกคนโต ขอแม่เข้าป่าเพื่อหาของป่าและล่าสัตว์ โดยพาน้อง ๆ ทั้ง 5 คนไปด้วย ซึ่งน้อง ๆ ก็ยังเล็กอยู่

จากนั้นพี่และน้อง ๆ ก็เข้าป่าไป โดยนอนพักในป่าคืนหนึ่ง ครั้นถึงวันรุ่งขึ้น คนพี่ก็ไปล่าสัตว์ แต่ล่าไม่ได้ นอกจากงูเหลือมใหญ่หนึ่งตัว เขาก็จัดการถลกหนังและหันเป็นท่อน ๆ แล้วก็ย่างไฟไว้แล้วให้น้องคนเล็กเฝ้า แล้วก็สั่งให้น้องเฝ้าให้ดีๆ หากเนื้อหายจะทำโทษน้อง ขณะที่น้องเฝ้านิ่งอยู่ ก็ได้ยินเสียงดัง ก๊ากๆ น้องตกใจจึงวิ่งไปแอบหลังต้นไม้ ขณะนั้นมีงูเหลือมตัวใหญ่อีกตัวหนึ่งเลื้อยมา พอเจ้างูเหลือมตัวนั้นมาถึงก็เลื้อยกลับไป สักพักก็เลื้อยกลับอีก คราวนี้มันคาบเอารากไม้มารากหนึ่ง เมื่อมาถึงงูตัวนั้นก็คาบเอาเนื้อที่ถูกหันเป็นท่อนๆบนแคร่มาต่อ ๆ กัน เมื่อต่อเสร็จก็กัดรากไม้นั้น แล้วก็พ่น เมื่อพ่นครั้งที่สาม งูก็ถูกต่อๆและมีหุมีตาขึ้นมาและมีชีวิตกลับมาเหมือนเดิม เจ้างูตัวใหม่ก็พางูเหลือมตัวเก่านั้นกลับไป น้องคนเล็กตกใจมากไม่รู้จะทำอย่างไร จึงไปเก็บรากไม้ที่เหลือนั้นมาเก็บไว้

หลังจากนั้นไม่นาน เมื่อพี่มาถึงไม่เห็นเนื้อ ก็ถามว่าน้องคนเล็กว่า เนื้อหายไปในไหนหมคน้องคนเล็กก็ตอบไม่ได้ พวกเขาโกรธมาก จึงทิ้งน้องคนเล็กไว้กลางป่าและไม่ยอมให้กลับบ้าน น้องคนเล็กจึงจำเป็นต้องเดินทางเรื่อยไปในป่าตามยถากรรม เมื่อเขาเดินอยู่สักพักเขาก็เจอไก่อ่าตายอยู่ตัวหนึ่ง เขาจึงคิดว่า รากไม้ยังสามารถทำให้งูเหลือมซึ่งถูกย่างกลับเป็นมามีชีวิตขึ้นมาได้ เขาจึงลองชุบชีวิตไก่อ่าตัวนั้น เขาจึงกัดรากยานั้นและเคี้ยวให้หุมีเคี้ยวแล้วพ่นไปไก่อ่าตัวนั้น เมื่อพ่นไปครั้งแรก ไก่ก็ส่งเสียงขันขึ้นมา พอพ่นครั้งที่สอง ไก่ป่าก็เดินได้ และพอพ่นครั้งที่สาม ไก่ป่านั้นก็กลับมีชีวิตขึ้นมา แล้วก็บินหนีไป จากนั้นเขาก็เดินทางต่อไปจนไปพบแก้งนอนตายอยู่ตัวหนึ่ง จึงลองชุบชีวิตแก้งอีกสักหนจากนั้นเขาก็เคี้ยวรากไม้แล้วพ่นไปที่ตัวแก้งนั้นสามครั้ง พอพ่นครั้งที่สาม แก้งก็มีชีวิตขึ้นมา แล้วแก้งก็วิ่งเข้าป่าไป และเขาก็เดินทางต่อไปอีก พอเดินทางเข้าใกล้ ๆ เมือง ๆ หนึ่ง เขาก็เจอสุนัขนอนตายตัวหนึ่ง เขาก็ชุบชีวิตสุนัขดังกล่าวเช่นเดียวกับไก่อ่าและแก้ง ครั้นพอสุนัขกลับมีชีวิตกลับ ก็นมามันก็ไม่ได้หนีไปไหน แต่กลับมาเคล้าคลอกกับเขา เขาก็ได้สุนัขนั้นเป็นเพื่อนเดินทาง

นิทานพื้นบ้าน

เรื่อง รากไม้วิเศษ

สุนัขตัวนั้นพาเขาเข้าไปในเมือง ในขณะที่ในเมืองมีงานมหรสพ เขาจึงไปถามยายแก่คนหนึ่งว่าในเมืองมีงานอะไรกันหรือ ยายแก่ตอบว่า พระธิดาของพระราชามรณะนี้ตายมาหลายวัน พระราชาทรงรักพระธิดาเป็นอันมาก โดยประกาศว่าหากใครที่สามารถชุบชีวิตพระธิดากลับคืนมาได้ พระราชายกทรัพย์สินสมบัติให้ทั้งหมด เขาก็บอกว่าสามารถรักษาได้ และให้ยายแก่พาเขาเข้าไปพบพระราชามรณะ เมื่อเขาเข้าไปพบพระราชามรณะแล้ว เขาก็ให้แก่มั่งครอบพระศพของพระราชธิดาไว้เจ็ดชั้น แล้วก็เข้าไปรักษา

ศพพระธิดานั้นน้ำเหลืองไหลแล้ว อย่างไรก็ตาม เขาก็สามารถที่จะชุบชีวิตของพระธิดาไว้ได้ พระธิดากลับคืนมานั่ง แล้วถามเขาว่าเข้ามาทำไม เพราะเธอนั้นกำลังบรรทมอยู่ เขาเลยบอกแก่พระธิดาว่า พระองค์ไม่รู้หรือหรือว่า พระองค์สิ้นชีวิตลงแล้ว และเขาคือผู้ชุบชีวิตพระองค์ขึ้นมา โดยให้พระธิดาสั่งเกิดจากน้ำเหลืองที่รอบพระวรกาย

เมื่อเขาสามารถชุบชีวิตพระธิดาขึ้นมาได้ พระราชามรณะเป็นอันมากจึงจะยกทรัพย์สินสมบัติให้เขา แต่เขาไม่รับ เขาขอเพียงเปิดผอมๆ ไปตัวหนึ่ง ขณะที่เขาออกจากเมืองและไปถึงแม่น้ำใหญ่สายหนึ่ง เขาก็เอาเปิดตัวนั้นผูกไว้ และเขาก็พาสุนัขเพื่อนยากเดินเลาะริมแม่น้ำไปเรื่อย ๆ แล้วกลับมาตรงที่ผูกเปิดไว้ เปิดนั้นก็ยังคงอยู่ที่เดิม เขาก็กับสุนัขก็เดินพาเปิดเลาะลำน้ำไปเรื่อย ๆ อีก แล้วก็ผูกเปิดไว้ แล้วก็ไปเดินเที่ยวกลับมาเปิดก็ยังคงอยู่ที่เดิม เขาก็พาเปิดเดินไปเรื่อย ๆ แล้วก็ผูกไว้แล้วก็เดินไปที่เขวเช่นเดิม แต่คราวนี้เมื่อเขากลับมาเห็นเปิดกรูยดินทำท่าจะวางใจ

เมื่อไข่ออกมาก็ระเบิดแตกออกไป ปรากฏเป็นพระราชวัง มีคนรับใช้ และมีภรรยา เขาก็อยู่กินกับภรรยาอย่างมีความสุขเป็นเวลานาน

กล่าวถึงที่บ้านเก่าเป็นกระท่อมเล็ก มีแม่ของเขาและพี่ ๆ อีกห้าคน อยู่กันอย่างยากลำบากที่ๆ ต้องออกของทานอยู่มาที่ๆ ได้ยินกิตติศัพท์ว่าที่บ้านของเขานี้ร่ำรวย ก็พากันมาขอทาน เขาจำพวกที่ๆ ได้จึงให้ภรรยากับคนใช้ทำกับข้าวให้พวกที่ๆ ของคนกิน แต่เขาก็ยังไม่ได้ออกความจริงกับพวกที่ๆ เมื่อพี่เขาทานอาหารอิ่มแล้ว เขาถามพวกที่ๆ ว่า ที่บ้านอยู่กันก็กิน มีใครบ้างพวกที่ๆ บอกว่าอยู่กับแม่ ซึ่งแก่แล้ว เขาจึงบอกกลับไปว่าอยากให้คนแก่ๆ มาอยู่ด้วยกันสักคน ขอให้พวกที่ๆ พามาหาคนได้ไหม พวกที่ๆ ไม่มีใครรับตอบว่าได้ทันที จากนั้นไม่นานที่ๆ ก็พาแม่มาหาเขา เขาได้เล่าเรื่องราวแต่ครั้งก่อนๆ ที่ผ่านมาให้แม่ของเขาฟัง พวกที่ๆ ของเขามีความอายต่อน้อง เป็นอันมากจึงหนีไปไม่ยอมอยู่กับน้อง ในที่สุดแม่กับลูกก็ได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง การอ่านจับใจความจากนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

เวลา 2 ชั่วโมง

สาระสำคัญ

การแสดงบทบาทสมมติทำให้เกิดความกระตือรือร้น สนุกสนาน เพลิดเพลิน เข้าใจในเนื้อเรื่อง ที่อ่าน ทำให้นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านได้มากขึ้น

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่านได้
2. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้
3. นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้
4. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

สาระการเรียนรู้

นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำสู่บทเรียน

1. ครูทักทายนักเรียนและให้นักเรียนดูบัตรภาพ “วิถีชีวิตชาวนา” จากนั้นให้นักเรียนตั้งคำถามจากบัตรคำถามต่อไปนี้ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร

ตัวอย่างเช่น

- เหตุการณ์ในภาพเกิดขึ้นที่ไหน
- บุคคลในภาพกำลังทำอะไร

จากนั้นครูสุ่มนักเรียนตามเลขที่ออกมามาถามคำถามเพื่อนหน้าชั้นเรียน โดยให้เพื่อนๆ ช่วยกันตอบคำถามและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

2. ครูถามอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพชาวนา เช่น เมื่อถึงฤดูทำนา ทุกคนในครอบครัวจะตื่นแต่เช้า แม่บ้านแต่ละบ้านจะมีหน้าที่จัดสำรับกับข้าวไว้ให้กับสมาชิกในครอบครัวก่อนมาดำนาหรือหว่านกล้าข้าว เมื่อตกบ่ายแต่ละบ้านก็จะมานั่งล้อมวงกินข้าวกัน เป็นการแสดงถึงความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และการแบ่งปันกัน

ขั้นสอน

3. ครูให้นักเรียนดูบัตรภาพ “กระต๊อบ” ครูถามว่านักเรียนรู้จักของสิ่งนี้หรือไม่ และนักเรียนคิดว่าของสิ่งนี้ใช้สำหรับใ้อะไร จากนั้นครูให้นักเรียนอ่านนิทานพื้นบ้าน เรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” โดยใช้เวลาอ่านประมาณ 20 นาที

4. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจของนักเรียนกลุ่มละ 3-4 คน โดยให้สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มวางแผนการแสดงบทบาทสมมุติจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ที่อ่านและบอกข้อคิดที่ได้จากนิทาน โดยให้แต่ละกลุ่มนำเสนอหน้าชั้นเรียนกลุ่มละ 5 นาที

5. ครูให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” จากประเด็นต่อไปนี้ และให้นักเรียนร่วมกันสนทนาและแสดงความคิดเห็น

- นิทานเรื่องนี้กล่าวถึงใคร
- ถ้านักเรียนเป็นชายหนุ่ม นักเรียนจะทำอย่างไร
- ข้อคิดที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่องนี้
- ถ้าเราขาดสติจะเกิดผลเสียอย่างไร

ขั้นสรุป

6. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้และข้อคิดคติเตือนใจที่ได้จากการอ่านนิทานเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่” เกี่ยวกับการมีสติและความกตัญญูต่อบิดามารดา และความโกรธจนขาดสติที่นำไปสู่หายนะอันใหญ่หลวง

สื่อการเรียนรู้

1. นิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”
2. บัตรภาพ “วิถีชาวนา” “กระต๊อบ”
3. บัตรคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และเมื่อไร

การวัดผลและการประเมินผล

1. การวัดผล

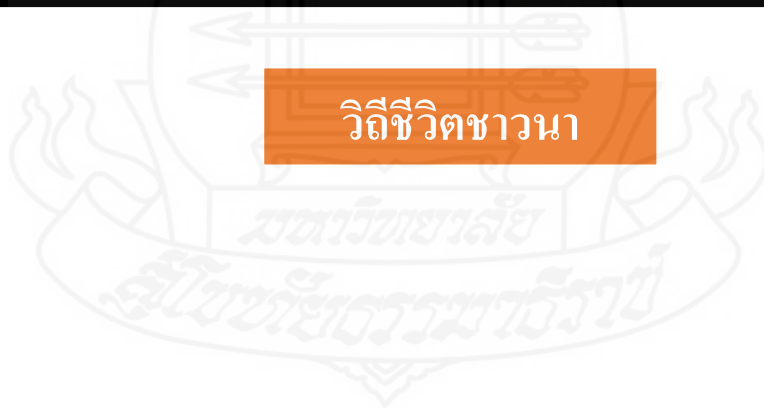
- สังเกตการตอบคำถามและการทำงานของนักเรียน
- สังเกตการจับใจความจากนิทานพื้นบ้านเรื่อง “ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่”

สื่อประกอบการสอน

บัตรภาพ

วิธีชีวิตชาวนา

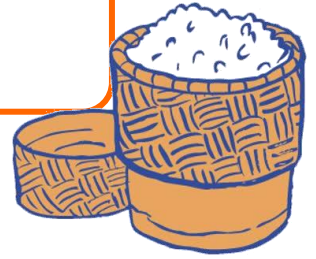
สื่อประกอบการสอน

บัตรภาพ

กระติบ

นิทานพื้นบ้าน

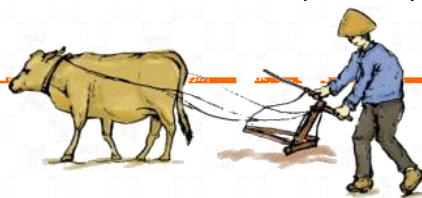
เรื่อง ก่องข้าวน้อยฆ่าแม่

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวหนึ่งมีแม่ที่มีอายุมากและมีลูกชายอาศัยอยู่ในบ้าน อยู่ชายทุ่ง แม่มีอาชีพทำนา เมื่อถึงฤดูทำนา ลูกชายจะออกไปช่วยแม่ไถนาแต่เช้าตรู่เป็นประจำทุกวัน

ส่วนผู้เป็นแม่จะมีหน้าที่คอยหุงหาอาหารและเอาไปส่งให้ลูกชายที่ทุ่งนาเป็นประจำทุกวัน อยู่มาวันหนึ่งลูกชายออกไปไถนาตอนเช้าตรู่เหมือนทุกๆวันที่ผ่านมา และผู้เป็นแม่ก็หุงหาอาหารแต่เช้าเช่นเดิม แต่วันนี้เป็นวันพระ แม่จึงแบ่งอาหารส่วนหนึ่งไปถวายพระที่วัด และกว่าพระจะฉันอาหารเสร็จก็สายมากแล้ว ทำให้ในวันนี้แม่ไปส่งอาหารให้ลูกชายช้ากว่าทุกๆวันที่ผ่านมา

ฝ่ายลูกชายก็ชะงืดคอยว่าทำไมสายแล้วแม่ถึงยังไม่มาสักที เขาทั้งเหนื่อยและหิว ทำให้รู้สึกโกรธที่แม่มาช้า และเมื่อแม่มาถึง แม่ก็บอกสาเหตุที่แม่มาช้าเพราะว่าวันนี้แม่ไปทำบุญที่วัดมา ซึ่งลูกชายนั้นไม่พอใจที่แม่มาช้าเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เมื่อเห็นก่องข้าวที่แม่ถือมา ด้วยความหิว จึงทำให้มองเห็นว่าก่องข้าวนั้นเล็กเกินไป ตนคงกินไม่อิ่มแน่ๆ แล้วจึงเกิดความบันดาลโทสะ ทำให้คำทอ ผู้เป็นแม่อย่างรุนแรง ที่แม่เอาอาหารมาให้ตนเองน้อยเกินไป แม้ว่าแม่จะบอกว่าอาหารที่นำมาให้ก็เท่าเดิมเหมือนทุกวัน แต่ด้วยความโมโหหิว ลูกชายก็ดูจะไม่ฟังเสียแล้ว มีหน้าซำคำพูดของแม่ทำให้ลูกชายโกรธมากยิ่งขึ้น เขาจึงคว้าไม้ตีแม่อย่างแรงจนผู้เป็นแม่แน่นิ่งไป

จากนั้นผู้เป็นลูกชายจึงนั่งลงกินข้าวจนอิ่ม แต่ข้าวในก่องก็ยังไม่หมดซักรึ้น แม้เขาจะกินจนอิ่มเต็มที่แล้วก็ตาม ประกอบกับเมื่ออิ่มแล้วก็ทำให้อารมณ์โกรธที่เกิดจากความหิวก็หายไป เมื่อเขารู้สึกตัวความคิดใฝ่ดีก็กลับมาและทำให้คิดได้ว่า ไม่น่าตีแม่เลย จึงรีบไปหาแม่ แต่ปรากฏว่าแม่ได้เสียชีวิตไปแล้ว ชายหนุ่มเสียใจมากที่ตนเองทำร้ายแม่จนถึงแก่ความตาย เขาได้สำนึกถึงความผิดและบาปกรรมที่ทำกับแม่ จึงขอบวชในพระพุทธศาสนาและปฏิบัติตามพระธรรมวินัยอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการไถ่โทษและเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แม่

ภาคผนวก ก
การหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้

ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน

คำชี้แจง โปรดให้ความคิดเห็นในรายการต่อไปนี้

เมื่อท่านเห็นด้วย ให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่อง + 1

เมื่อท่านไม่แน่ใจ ให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่อง 0

เมื่อท่านไม่เห็นด้วย ให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่อง - 1

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+	0	-			+	0	-
		1		1		1			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	1. ชายที่มีฐานะร่ำรวยมี ลักษณะนิสัยตรงกับข้อใด ก. รักพวกพ้อง ข. เห็นแก่ตนเอง ค. ดูหมิ่นผู้อื่น ง. ช่วยเหลือแบ่งปัน				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	1. นิทานเรื่อง “สามเกลอ” มีสัตว์อะไรบ้าง ก. ไก่ กระต่าย หมี ข. ไก่ เลื้อย กระต่าย ค. นก เสือ กระรอก ง. นก เสือ กระต่าย			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	2. สาเหตุใดชายหนุ่มพา ภรรยาไปจำนำกับเพื่อน ก. เพราะเขามีฐานะยากจน ข. เพราะเขาเขามึนน้ำใจต่อ เพื่อน ค. เพราะเขาต้องเห็นแก่ตัว ง. เพราะเขาต้องขยันทำงาน				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	2. เวิร์ทหนึ่งมีหน้าที่ทำอะไร ก. หุงข้าว ข. ทำกับข้าว ค. ทำอาหาร ง. ก่อเตาไฟ			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	3. ทำไมเศรษฐีจึงให้ช้อน กะลาแก่เพื่อนของเขา ก. เพราะเป็นของหายาก ข. เพราะเป็นของที่มีมูลค่าสูง ค. เพราะให้เป็นของขวัญวันเกิด ง. เพราะเพื่อนของเขามี ฐานะยากจน				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	3. เมื่อไก่ไม่สามารถหา เนื้อสัตว์อย่างเสื่อได้จึงนำ อะไรมาทำเป็นอาหาร ก. ไข่ ข. หนอน ค. ข้าวโพด ง. ข้าวเปลือก			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+	0	-			+	0	-1
		1		1			1		
นักเรียน สามารถเล่า เรื่องตาม เหตุการณ์ได้	4. เหตุการณ์ใดเกิดหลังจาก ที่เขาได้ซื้อกระดาษจาก เศรษฐี ก. เขาตั้งใจทำงานและพา ภรรยาไปจำหน่ายเศรษฐี ข. เขาตั้งใจทำงานและนำ ซื้อกระดาษไปคืนเศรษฐี ค. เขาเขาตั้งใจทำงานจน ร่ำรวยกลายเป็นเศรษฐี ง. เขาเขาตั้งใจทำงานและ นำซื้อกระดาษกลับไปขาย เศรษฐี				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	4. เลือโมโหกระต่ายจาก สาเหตุใด ก.กระต่ายชอบแก้มั่งเสื่อ ข. กระต่ายชอบสร้างปัญหา ค.กระต่ายนำจูงจระมา ทำอาหาร ง.กระต่ายไม่รับผิชอบใน หน้าที่ของตน			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	5. จากเรื่องชายยากจนมี ลักษณะนิสัยอย่างไร ก. ไม่เชื่อฟังใคร ข. ขยันหมั่นเพียร ค. มองโลกในแง่ดี ง. มีน้ำใจไมตรี				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	5. จากเรื่องกระต่ายมี ลักษณะนิสัยอย่างไร ก. มีภาวะผู้นำ ข. มีความเจ้าเล่ห์ ค. มีความรับผิดชอบ ง. มีความเห็นแก่ตัว			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	6. ลักษณะที่ดีที่นักเรียนได้ จากการอ่านเรื่องนี้คือข้อใด ก. ความขยันหมั่นเพียร ข. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ค. ความอิจฉาริษยา ง. ความสมัครสมานสามัคคี				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	6. จากคำพูดว่า “มีพระ อินทร์มาสีชอไฟเราะ” เป็น คำพูดของสัตว์ชนิดใด ก. ไก่ ข. กระรอก ค.กระต่าย ง. ชาวบ้าน			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+	0	-			+	0	-1
		1	1	1		1	1	1	
นักเรียน สามารถเล่า เรื่องตามลำดับ เหตุการณ์ได้	7. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้เป็น กับนิทานเรื่อง ช้อนกะลา ก. แก้วคบเพื่อนแต่คนที่มิ ฐานะร่ำรวย ข. มะลิถูกรุกเพื่อนที่ห่อข้าว มากินที่โรงเรียน ค. ชมพูแบ่งปันขนมกับ เพื่อนที่ไม่มีเงิน ง. นัควนเพื่อนเล่นเกม หลังเลิกเรียนทุกวัน				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	7. เพราะเหตุใดชาวบ้าน ต่างพากันตีเสื้อจนตาย ก. กลัวเสื้อจะทำร้าย กระต่าย ข. กระต่ายนำข้าวไปบอก ชาวบ้าน ค. เสื้อเข้ามาขโมยอาหาร ในหมู่บ้าน ง. กลัวเสื้อเข้ามาทำร้ายคน ในหมู่บ้าน			
นักเรียน สามารถเล่า เรื่องตามลำดับ เหตุการณ์ได้	8. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็น อันดับสาม ก. เขาได้ภรรยาของเขาคืน ข. เขามารับประทานที่บ้าน เศรษฐี ค. เขาน้อยใจในโชคชะตา ง. เขาอดทนและตั้งใจ ทำงาน				นักเรียน สามารถบอก ประเด็น สำคัญของ เรื่องที่อ่าน ได้	8. การที่กระต่ายโกหกเสื้อ นักเรียนคิดว่ากระต่ายคิด คิดในข้อใด ก. ข้อ 1 ข. ข้อ 2 ค. ข้อ 3 ง. ข้อ 4			
นักเรียน สามารถบอก ประเด็นสำคัญ ของเรื่องที่ อ่านได้	9. ชายยากจนรู้อะไร เมื่อได้ช้อนกะลาจากเศรษฐี ก. ดีใจ ข. เสียใจ ค. น้อยใจ ง. เฉย ๆ				นักเรียน สามารถบอก ประเด็น สำคัญของ เรื่องที่อ่าน ได้	9. นักเรียนสามารถนำ แนวคิดที่ได้นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างไร ก. การคบเพื่อน ข. ความรับผิดชอบ ค. การช่วยเหลือผู้อื่น ง. ความมีน้ำใจ			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+	0	-			+	0	-1
		1		1			1		
นักเรียน สามารถบอก ข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่านได้	10. นิทานเรื่องนี้ตรงกับ เรื่องใดมากที่สุด ก. พระสังข์ ข. ปลาบู่ทอง ค. อุทัยเทวี ง. โสณน้อยเรื่อนงาน				นักเรียน สามารถบอก ประเด็น สำคัญของ เรื่องที่อ่าน ได้	10. จากพฤติกรรมของ กระต่าย นักเรียนคิดว่าตรงกับสำนวนใด ก. ผ่ากเนื้อไว้กับเสือ ข. ไก่ได้พลอย ค. ลิงหลอกเจ้า ง. กระต่ายขาเดียว			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	11. เพราะเหตุใดจึงเรียกถ้ำ นี้ว่า “ ถ้ำแกลบ” ก. เพราะมีคนนำแกลบมา ทิ้งไว้ ข. เพราะมีแกลบอยู่ทางเข้า ปากถ้ำ ค. เพราะชาวบ้านนำแกลบ มาเกี่ยวน้ำตาล ง. เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพทำนา				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	11. จากนิทานเรื่อง“ลูก กตัญญู” มีตัวละครกี่ตัว ก. 2 ข. 3 ค. 4 ง. 5			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	12. ใครเป็นผู้ที่พบกอง แกลบหน้าถ้ำคนแรก ก. ตาคู่ม ข. ยายเตย ค. ผู้ใหญ่บ้าน ง. ชาวเมืองลับแล				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	12. ทำไมน้องสาวต้องคอย ส่งสารให้พี่ชาย ก. พี่ชายติดคุก ข. พี่ชายไปไถนา ค. พี่ชายบวชพระ ง. พี่ชายบวชเณร			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	13. ตาคู่มเห็นชาวลับแล ของจากถ้ำขณะที่เขากำลัง ทำอะไร ก. เก็บน้ำตาลโตนด ข. เกี่ยวน้ำตาลโตนด ค. อยู่บนคั้นตาลโตนด				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	13. ใครมีหน้าที่อาบน้ำและ เตรียมสารอาหารให้พ่อ และแม่ทุก ๆ วัน ก. น้ำ ข. ป้า ค. พี่สาว ง. น้องสาว			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+ 1	0	- 1			+ 1	0	-1
	ง. เก็บลูกตาลโตนด								
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	14. ชาวเมืองลับแลนำสิ่งใด ไปซ่อนไว้ก่อนที่เขาจะไป ตลาด ก. ขมิ้น ข. ขนหนก ค. ชายผ้าจีน ง. ปิ่นปักผม				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	14. สาเหตุใดที่ทำให้ น้องสาวสามารถเดินบนน้ำ ได้ ก. ถือสีลกินเจ ข. ปฏิบัติดูแลพ่อแม่ของตน ค. ศึกษาวิชาเมื่อครั้งบวชชี ง. ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	15. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ ตุ้มถูกขับไล่ออกจากเมือง ลับแล ก. พุดจาโกหก ข. มีนิสัยลักขโมย ข. มีนิสัยเกียจคร้าน ง. แอบลักลอบเข้าเมือง				นักเรียน สามารถบอก ประเด็น สำคัญของ เรื่องที่อ่าน ได้	15. จากนิทานเรื่อง“ลูก กตัญญู”นักเรียนคิดว่าการ ดูแลและตอบแทนพระคุณ พ่อแม่ จะสามารถเดินบน น้ำได้หรือไม่ ก. ได้ เพราะทำดีต้องได้ดี ข. ได้ และต้องถือศีล 227 ข้อ ค. ไม่ได้ เพราะไม่มีไมครมา สามารถเดินบนน้ำได้ ง. ไม่ได้เพราะพี่ชายก็ไม่ สามารถเดินบนน้ำได้			
นักเรียน สามารถเล่า เรื่องตามลำดับ เหตุการณ์ได้	16. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ ต่อไปนี้ 1. เพื่อนบ้านได้ฝากให้เมีย ตาตุ้มซื้อของให้ 2. สาวเมืองลับแลต่างนำ ของๆคนไปซ่อน 3. ขมิ้นที่อยู่ในถุงหล่นตก ลงมาเป็นทองคำ				นักเรียน สามารถบอก ประเด็น สำคัญของ เรื่องที่อ่าน ได้	16. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ เกิดขึ้นจริง 1. น้องสาวอาบน้ำทำแผล ให้พ่อแม่และแม่ 2. พ่อและแม่ให้วิชาเดินบน น้ำแก่น้องสาว 3. พี่ชายเดินบิณฑบาตบน น้ำตอนเช้าทุก ๆ วัน			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+	0	-			+	0	-1
		1		1			1		
	4. ตาคู่มือก็หีบถุงขมิ้นใส่ป่า แล้วแบกออกมา ก. 1 2 3 4 ข. 2 1 4 3 ค. 2 1 3 4 ง. 1 2 4 3					4. พ่อและแม่สุขภาพ ร่างกายไม่แข็งแรง ก. 1 และ 4 ข. 2 และ 4 ค. 1 และ 3 ง. 2 และ 3			
นักเรียน สามารถบอก ประเด็นสำคัญ ของเรื่องที่ อ่านได้	17. ข้อความใดเป็นจริง ก. สาวเมืองลับแล จะ ออกมาซื้อของที่ตลาด ทุกๆ วันพระ ข. ตาคู่มือต้องออกจากเมือง เพราะทะเลาะกับเพื่อนบ้าน ค. ข่าที่ตาคู่มือแบกกลับนั้น กลับกลายเป็นทองคำ ง. ตาคู่มือผิดสัจจะจึงถูกขับ ไล่ออกจากเมืองลับแล				นักเรียน สามารถเล่า เรื่อง ตามลำดับ เหตุการณ์ได้	17. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็น อันดับที่ สาม ก. น้องสาวเดินบนน้ำไปส่ง สำหรับพี่ชาย ข. พ่อและแม่ร่างกายไม่ ค่อยแข็งแรง ค. ตัดสินใจสึกเพื่อไป ปรนนิบัติพ่อแม่ ง. พี่ชายเมื่อถึงวัยบวชเรียน ก็บวชเป็นพระ			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	18. เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องใด มากที่สุด ก. ที่ตั้งของถ้ำเกลบ ข. ที่มาของชื่อถ้ำเกลบ ค. ประวัติของชาวเมืองลับแล ง. เรื่องเล่าของตาคู่มือและ ยายเคย				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	18. เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ให้นักเรียนเข้าใจในเรื่องใด มากที่สุด ก. การเดินบนน้ำ ข. การบวชพระ ค. การถือศีล 227 ข้อ ง. การตอบแทนพระคุณพ่อแม่			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			จุดประสงค์	แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น		
		+	0	-			+	0	-1
		1		1			1		
นักเรียน สามารถบอก ข้อคิดจากเรื่อง ที่อ่านได้	19. นักเรียนสามารถนำ แนวคิดที่ได้นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างไร ก. ไม่โลกมาก ข. ไม่เอาเปรียบ ค. ไม่เห็นแก่ตัว ง. ไม่พูดจาโกหก				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	19. จากนิทานเรื่อง “ลูก กตัญญู”ตรงกับเหตุการณ์ ใดต่อไปนี้ ก. ข้าวหอมซื้อบ้านหลัง ใหม่ให้พ่อแม่ ข. น้ำหวานเอาข้าวแกลงไป ขายที่โรงเรียน ค. น้ำเพชรพาพ่อแม่ไปกิน ข้าวที่ภัตตาคาร ง. ชะเอมช่วยแม่ร้อย พวงมาลัยขายหลังเลิกเรียน			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	20. จากเรื่องนี้ตรงกับ ตำนานใด ก. กิ้งก่าได้ทอง ข. ชักแม่น้ำทั้งห้า ค. เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา ง. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่ว ตาตาม				นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่าน ได้	20. นิทานเรื่องใดตรงกับ เรื่องนี้มากที่สุด ก. ดาวลูกไก่ ข. ดาวพระศุกร์ ค. กระจ่างกับเต่า ง. ราชนีห์กับหนู			

**แบบประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้
ประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน**

คำชี้แจง: โปรดให้ความคิดเห็นในรายการต่อไปนี้

เมื่อท่านเห็นด้วย ให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่อง +1

เมื่อท่านไม่แน่ใจ ให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่อง 0

เมื่อท่านไม่เห็นด้วย ให้ทำเครื่องหมายถูก ✓ ลงในช่อง -1

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความคิดเห็น		
		+1	0	-1		+1	0	-1
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	1. ชายที่มีฐานะร่ำรวยมี ลักษณะนิสัยตรงกับข้อใด ก. รักพวกพ้อง ข. เห็นแก่ตนเอง ค. ดูหมิ่นผู้อื่น ง. ช่วยเหลือแบ่งปัน				1. นิทานเรื่อง “สามเกลอ” มี สัตว์อะไรบ้าง ก. ไก่ กระต่าย หมู ข. ไก่ เสือ กระต่าย ค. นก เสือ กระรอก ง. นก เสือ กระต่าย			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	2. สาเหตุใดชายหนุ่มพา ภรรยาไปจำนำกับเพื่อน ก. เพราะเขามีฐานะยากจน ข. เพราะเขาเขามีน้ำใจต่อ เพื่อน ค. เพราะเขาต้องเห็นแก่ตัว ง. เพราะเขาต้องขยันทำงาน				2. เวิร์ทหนึ่งมีหน้าที่ทำอะไร ก. หุงข้าว ข. ทำกับข้าว ค. ทำอาหาร ง. ก่อเตาไฟ			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	3. ทำไมเศรษฐีจึงให้ช้อน กะลาแก่เพื่อนของเขา ก. เพราะเป็นของหายาก ข. เพราะเป็นของที่มีมูลค่าสูง ค. เพราะให้เป็นของขวัญวันเกิด ง. เพราะเพื่อนของเขามีฐานะ ยากจน				3. เมื่อไก่ไม่สามารถหา เนื้อสัตว์อย่างเสื่อได้จึงนำ อะไรมาทำเป็นอาหาร ก. ไข่ ข. หนอน ค. ข้าวโพด ง. ข้าวเปลือก			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความคิดเห็น		
		+1	0	-1		+1	0	-1
นักเรียน สามารถเล่า เรื่องตาม เหตุการณ์ได้	4. เหตุการณ์ใดเกิดหลังจากที่ เขาได้ซื้อขนมจากเศรษฐี ก. เขาตั้งใจทำงานและพา ภรรยาไปจำหน่ายเศรษฐี ข. เขาตั้งใจทำงานและนำ ซื้อขนมกลับไปกินเศรษฐี ค. เขาเขาตั้งใจทำงานจน ร่ำรวยกลายเป็นเศรษฐี ง. เขาเขาตั้งใจทำงานและนำ ซื้อขนมกลับไปขายเศรษฐี				4. เสือโมโหกระต่ายจาก สาเหตุใด ก.กระต่ายชอบแก้งเสื่อ ข. กระต่ายชอบสร้างปัญหา ค.กระต่ายนำอุจจาระมา ทำอาหาร ง.กระต่ายไม่รับผิดชอบใน หน้าที่ของตน			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	5. จากเรื่องชายขากจนมี ลักษณะนิสัยอย่างไร ก. ไม่เชื่อฟังใคร ข. ขยันหมั่นเพียร ค. มองโลกในแง่ดี ง. มีน้ำใจไมตรี				5. จากเรื่องกระต่ายมีลักษณะ นิสัยอย่างไร ก. มีภาวะผู้นำ ข. มีความเจ้าเล่ห์ ค. มีความรับผิดชอบ ง. มีความเห็นแก่ตัว			
นักเรียน สามารถตั้ง ถามและตอบ คำถามจาก เรื่องที่อ่านได้	6. ลักษณะที่ดีที่นักเรียนได้ จากการอ่านเรื่องนี้คือข้อใด ก. ความขยันหมั่นเพียร ข. ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ค. ความอิจฉาริษยา ง. ความสมัครสมานสามัคคี				6. จากคำพูดว่า “มีพระอินทร์ มาสีชอไฟเราะ”เป็นคำพูด ของสัตว์ชนิดใด ก.ไก่ ข.กระรอก ค.กระต่าย ง.ชาวบ้าน			
นักเรียน สามารถเล่า เรื่อง ตามลำดับ เหตุการณ์ได้	7. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ตรง กับนิทานเรื่อง ซ้อนกะลา ก. แก้วคบเพื่อนแต่คนที่มิ ฐานะร่ำรวย ข. มะลิถูกลูกเพื่อนที่ห่อข้าว มากินที่โรงเรียน				7. เพราะเหตุใดชาวบ้านต่าง พากันตีเสื่อจนตาย ก. กลัวเสื่อจะทำร้ายกระต่าย ข. กระต่ายนำข้าวไปบอก ชาวบ้าน ค. เสื่อเข้ามาขโมยอาหารใน หมู่บ้าน			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความคิดเห็น		
		+1	0	-1		+1	0	-1
	<p>ก. ชมคู่แข่งปั่นขมกับเพื่อนที่ไม่มีเงิน</p> <p>ง. นัดชวนเพื่อนเล่นเกมหลังเลิกเรียนทุกวัน</p>				<p>ง. กลัวเสียเข้ามาทำร้ายคนในหมู่บ้าน</p>			
<p>นักเรียนสามารถเล่าเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ได้</p>	<p>8. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็นอันดับสาม</p> <p>ก. เขาได้ภรรยาของเขาคืน</p> <p>ข. เขามารับประทานที่บ้านเศรษฐี</p> <p>ค. เขาน้อยใจในโชคชะตา</p> <p>ง. เขาอดทนและตั้งใจทำงาน</p>				<p>8. การที่กระต่ายโกหกเสือนักเรียนคิดว่ากระต่ายผิดศีลในข้อใด</p> <p>ก. ข้อ 1 ข. ข้อ 2</p> <p>ค. ข้อ 3 ง. ข้อ 4</p>			
<p>นักเรียนสามารถบอกประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่านได้</p>	<p>9. ชายยากจนรู้อะไรอย่างไรเมื่อได้ซ่อนกะลาจากเศรษฐี</p> <p>ก. ดีใจ ข. เสียใจ</p> <p>ค. น้อยใจ ง. เฉย ๆ</p>				<p>9. นักเรียนสามารถนำแนวคิดที่ได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร</p> <p>ก. การคบเพื่อน</p> <p>ข. ความรับผิดชอบ</p> <p>ค. การช่วยเหลือผู้อื่น</p> <p>ง. ความมีน้ำใจ</p>			
<p>นักเรียนสามารถบอกข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้</p>	<p>10. นิทานเรื่องนี้ตรงกับเรื่องใดมากที่สุด</p> <p>ก. พระสังข์</p> <p>ข. ปลาบู่ทอง</p> <p>ค. อุทัยเทวี</p> <p>ง. โสนน้อยเรือนงาม</p>				<p>10. จากพฤติกรรมของกระต่าย นักเรียนคิดว่าตรงกับสำนวนใด</p> <p>ก. ฟากเนื้อไว้กับเสื่อ</p> <p>ข. ไก่ได้พลอย</p> <p>ค. ลิงหลอกเจ้า</p> <p>ง. กระต่ายขาเดียว</p>			
	<p>11. เพราะเหตุใดจึงเรียกถ้ำนี้ว่า “ถ้ำแกลบ”</p> <p>ก. เพราะมีคนนำแกลบมาทิ้งไว้</p>				<p>11. จากนิทานเรื่อง “ลูกกตัญญู” มีตัวละครกี่ตัว</p> <p>ก. 2 ข. 3</p> <p>ค. 4 ง. 5</p>			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความคิดเห็น		
		+1	0	-1		+1	0	-1
	<p>ข. เพราะมีแกลบอยู่ทางเข้าปากถ้ำ</p> <p>ค. เพราะชาวบ้านนำแกลบมาเคี้ยวน้ำตาล</p> <p>ง. เพราะชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนา</p>							
	<p>12. ใครเป็นผู้ที่พบกองแกลบหน้าถ้ำคนแรก</p> <p>ก. ตาคู่ม</p> <p>ข. ยายเคย</p> <p>ค. ผู้ใหญ่บ้าน</p> <p>ง. ชาวเมืองลับแล</p>				<p>12. ทำไมน้องสาวต้องคอยส่งสารรับให้พี่ชาย</p> <p>ก. พี่ชายติดคุก</p> <p>ข. พี่ชายไปโดนา</p> <p>ค. พี่ชายบวชพระ</p> <p>ง. พี่ชายบวชเณร</p>			
	<p>13. ตาคู่มเห็นชาวลับแลของจากถ้ำขณะที่เขากำลังทำอะไร</p> <p>ก. เก็บน้ำตาลโตนด</p> <p>ข. เคี้ยวน้ำตาลโตนด</p> <p>ค. อยู่บนต้นตาลโตนด</p> <p>ง. เก็บลูกตาลโตนด</p>				<p>13. ใครมีหน้าที่อาบน้ำและเตรียมสำหรับอาหารให้พ่อและแม่ทุก ๆ วัน</p> <p>ก. น้ำ ข. ป้า</p> <p>ค. พี่สาว ง. น้องสาว</p>			
	<p>14. ชาวเมืองลับแลนำสิ่งใดไปซ่อนไว้ก่อนที่เขาจะไปตลาด</p> <p>ก. ขมิ้น ข. ขนนก</p> <p>ค. ชายผ้าชิ้น ง. ปิ่นปักผม</p>				<p>14. สาเหตุใดที่ทำให้น้องสาวสามารถเดินบนน้ำได้</p> <p>ก. ถือศีลกินเจ</p> <p>ข. ปฏิบัติดูแลพ่อแม่ของตน</p> <p>ค. ศึกษาวิชาเมื่อครั้งบวชชี</p> <p>ง. ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต</p>			
	<p>15. เหตุการณ์ใดที่ทำให้ตาคู่มถูกขับไล่ออกจากเมืองลับแล</p> <p>ก. พุดจาโกหก</p>				<p>15. จากนิทานเรื่อง“ลูกกตัญญู”นักเรียนคิดว่าการดูแลและตอบแทนพระคุณพ่อแม่</p>			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความคิดเห็น		
		+1	0	-1		+1	0	-1
	ข. มีนิสัยรักขโมย ค. มีนิสัยเกียจคร้าน ง. แอบลักลอบเข้าเมือง				จะสามารถเดินบนน้ำได้ หรือไม่ ก. ได้ เพราะทำดีต้องได้ดี ข. ได้ และต้องถือศีล 227 ข้อ ค. ไม่ได้ เพราะไม่มีใครมา สามารถเดินบนน้ำได้ ง. ไม่ได้เพราะพี่ชายก็ไม่ สามารถเดินบนน้ำได้			
	16. จงเรียงลำดับเหตุการณ์ ต่อไปนี้ 1. เพื่อนบ้านได้ฝากให้เมียตา ตุ่มซื้อของให้ 2. สาวเมืองลับแลต่างนำ ของๆคนไปซ่อน 3. ขมื่นที่อยู่ในทุ่งหล่นตกลง มาเป็นทองคำ 4. ตาตุ่มก็หิบบึงขมื่นใส่ป่า แล้วแบกออกมา ก. 1 2 3 4 ข. 2 1 4 3 ค. 2 1 3 4 ง. 1 2 4 3				16. เหตุการณ์ใดต่อไปนี้ เกิดขึ้นจริง 1. น้องสาวอาบน้ำทำแผลให้ พ่อและแม่ 2. พ่อและแม่ให้วิชาเดินบนน้ำ แก่น้องสาว 3. พี่ชายเดินบิณฑบาตบนน้ำ ตอนเช้าทุก ๆ วัน 4. พ่อและแม่สุขภาพร่างกาย ไม่แข็งแรง ก. 1 และ 4 ข. 2 และ 4 ค. 1 และ 3 ง. 2 และ 3			
	17. ข้อความใดเป็นจริง ก. สาวเมืองลับแล จะออกมา ซื้อของที่ตลาด ทุก ๆ วันพระ ข. ตาตุ่มต้องออกจากเมือง เพราะทะเลาะกับเพื่อนบ้าน ค. ข่าที่ตาตุ่มแบกกลับบ้าน กลับกลายเป็นทองคำ				17. เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นเป็น อันดับที่ สาม ก. น้องสาวเดินบนน้ำไปส่ง สำหรับพี่ชาย ข. พ่อและแม่ร่างกายไม่ค่อย แข็งแรง ค. ตัดสินใจสึกเพื่อไป ประณินบิดิพ่อแม่			

จุดประสงค์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ระดับ ความ คิดเห็น			แบบทดสอบหลังเรียน	ระดับ ความคิดเห็น		
		+1	0	-1		+1	0	-1
	ง. ตาคู่มือคิดสัจจะจึงถูกจับได้ ออกจากเมืองลับแล				ง. พี่ชายเมื่อถึงวัยบวชเรียนก็ บวชเป็นพระ			
	18. เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ให้ นักเรียนเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด ก. ที่ตั้งของถ้ำแกลบ ข. ที่มาของชื่อถ้ำแกลบ ค. ประวัติของชาวเมืองลับแล ง. เรื่องเล่าของตาคู่มือและยาย เคย				18. เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ให้ นักเรียนเข้าใจในเรื่องใดมากที่สุด ก. การเดินบนน้ำ ข. การบวชพระ ค. การถือศีล 227 ข้อ ง. การตอบแทนพระคุณพ่อแม่			
	19. นักเรียนสามารถนำ แนวคิดที่ได้นำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันอย่างไร ก. ไม่โลกมาก ข. ไม่เอาเปรียบ ค. ไม่เห็นแก่ตัว ง. ไม่พูดจาโกหก				19. จากนิทานเรื่อง “ลูก กตัญญู” ตรงกับเหตุการณ์ใด ต่อไปนี้ ก. ข้าวหอมซื้อบ้านหลังใหม่ ให้พ่อแม่ ข. น้ำหวานเอาข้าวแกลงไปขาย ที่โรงเรียน ค. น้ำเพชรพาพ่อแม่ไปกินข้าว ที่ภัตตาคาร ง. ชะเอมช่วยแม่ร้อย พวงมาลัยขายหลังเลิกเรียน			
	20. จากเรื่องนี้ตรงกับ สำนวนใด ก. กิ่งก่าได้ทอง ข. ซักแม่น้ำทั้งห้า ค. เข้าหูซ้ายทะลุหูขวา ง. เข้าเมืองตาหลิ่ว ต้องหลิ่ว ตาตาม				20. นิทานเรื่องใดตรงกับเรื่อง นี้มากที่สุด ก. ดาวลูกไก่ ข. ดาวพระศุกร์ ค. กระต่ายกับเต่า ง. ราชสีห์กับหนู			

แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (ก่อนเรียน)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
สรุป						

แบบสรุปความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การตรวจแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความนิทานพื้นบ้าน ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับจุดประสงค์การเรียนรู้ (หลังเรียน)

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	IOC	ระดับ คุณภาพ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
สรุป						

แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมและความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อที่มีต่อความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี ซึ่งกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

เมื่อท่านเห็นด้วย	มากที่สุด	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 5
เมื่อท่านเห็นด้วย	มาก	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 4
เมื่อท่านเห็นด้วย	ปานกลาง	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 3
เมื่อท่านเห็นด้วย	น้อย	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 2
เมื่อท่านเห็นด้วย	น้อยที่สุด	ให้ทำเครื่องหมาย ✓	ลงในช่อง 1

รายการ	แผนที่ 1					แผนที่ 2					แผนที่ 3					แผนที่ 4					แผนที่ 5				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
1.สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้																									
2.การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสาระสำคัญและเป็นพฤติกรรมที่วัดได้																									
3.โครงสร้างเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้																									
4.กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา																									
5.การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนรู้																									

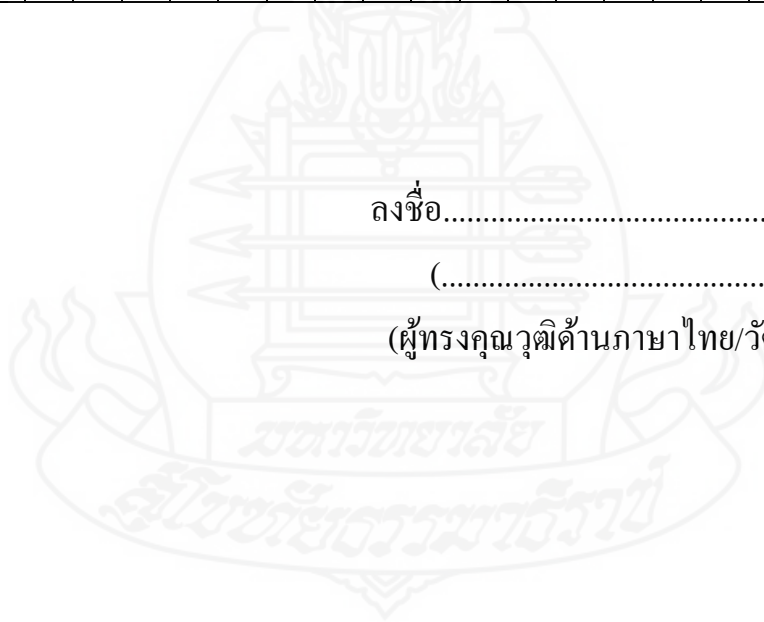
แบบประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ (ต่อ)

รายการ	แผนที่ 1					แผนที่ 2					แผนที่ 3					แผนที่ 4					แผนที่ 5				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
6.สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมและช่วยให้เกิดความสามารถในการอ่านจับใจความ																									
7.สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน																									
8. สื่อการเรียนรู้สามารถจัดหาได้ง่าย																									
9.การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้																									
10.แผนการจัดการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้																									

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

(ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย/วัดผล)

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อ

รายการ	การประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ			ผลการประเมิน (5)
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญในแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถใช้เป็นกรอบในการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้				
2. การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องและครอบคลุมสาระสำคัญ และเป็นพฤติกรรมที่วัดได้				
3. โครงสร้างเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้				
4. กิจกรรมการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา				
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เน้นการใช้นิทานพื้นบ้านเป็นสื่อการเรียนรู้				
6. สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมและช่วยให้เกิดความสามารถในการอ่านจับใจความ				
7. สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน				
8. สื่อการเรียนรู้สามารถจัดหาได้ง่าย				
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้				
10. แผนการจัดการเรียนรู้สามารถทำให้นักเรียนอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยได้				

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจิราพร กุลแก้ว
วัน เดือน ปี	23 กุมภาพันธ์ 2536
ประวัติการศึกษา	ค.บ. ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านห้วยท่าช้าง จังหวัดราชบุรี สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ตำแหน่ง	ครู คศ.1

